

30 milliós Saligny-projekt Marosludason

Új arculatot kap a Jövő negyed

Fotó: Nagy Tibor

Nagyszabású, 30 millió lejes projekt révén rendezik Marosludason az új városrész úthálózatát, a járdákat, a tömbházak közötti tereket, a zöldövezetet. Ez öröndetes, hiszen a Maros fölött átívelő híd javítását a közúti infrastruktúrát kezelő országos társaság még el sem kezdte. Ugyanígy várát magára a sportbázis kivitelezése is. A városban folyó munkálatokról Kis István, Marosludas alpolgármestere számolt be a Népújságnak.

Mezey Sarolta

8,3 kilométernyi városi utat újítanak fel

– Az Anghel Saligny program keretében 30 millió lejes útfelújítási projektet bonyolít le az önkormányzat, de az is öröndetes, hogy végre befejeztük a sokáig húzódó Ioan Vlăduțiu Általános Iskola felújítását. Jóllehet az új városrész úthálózata felújítási tervének értéke 30 millió lej, az elnyert támogatás 22 millió lej, a különbözetet, 8 millió lejt az önkormányzat biztosítja a munkálatokhoz. Jelenleg teljes, illetve részleges út- és járdafelújítás zajlik a Berek (Zăvoiuului), a Jövő, az Orgona, a Függelenség,

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Jövő év végére kell
felépüljön az új
kórházépület

Alexandru Rafila egészségügyi miniszter hétfőn bejelentette, hogy a szaktárca kiadta az engedélyt a súlyos égési sérüléseket szenvedő betegek ellátására tervezett három új kórház közül – a már épülő bukaresti és temesvári mellett – a marosvásárhelyi építésének a megkezdésére is, amely regionális központként fog működni.

4.

A jövőnek üzennek
a Bekecsi Ifjak

Kezdetben nyeregyjátéknak tűnt, de csakhamar komolyan elgondolkodtatta a gyerekeket Földünk jövője. Visszatérni a gyökerekhez, megszabadulni a hulladéktól – üzenik a nagyközönségnek a nyáradmagyarósi diákok.

5.

A függőségnek ára
van

Marosvásárhelyen, a Somostetőn magánberuházzal kivitelezett terápiás közösségi központot létesítettek szenvedélybetegek kezelésére, amit az országban egyedülálló központként mutattak be.

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakuzletunk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Ne hagyja ki
a húsvéti
szőnyegvásárt!

carpeta

**Március
13–17. között
térjen be
a SAMIRA
üzletbe:**

Marosvásárhely,
Bartók Béla utca
1–3. szám.
Szerdától
vasárnapig
9–19 óra között
szőnyegek,
futószőnyegek
nagy választéka
várja
kedvezményes
áron!

**Ajándék vár
minden
vásárlóra!**

(Belépés a boltba
a belső udvarról.)

Telefon:

**0265/269-295;
0740-187-603.**

MÁRCIUS
12., kedd
A Nap kel
 6 óra 40 perckor,
lenyugszik
 18 óra 25 perckor.
Az év 72. napja,
hátravan 294 nap.

IDŐJÁRÁS
Eső lehetséges
Hőmérséklet:
 max. 13 °C
 min. 7 °C

*Isten éltesse!

Ma GERGELY, holnap KRISZTIÁN és AJTONY napja.
KRISZTIÁN: görög eredetű, a latin közvetítéssel átvett Christianus név rövid alakja. Jelentése: krisztusi, Krisztushoz tartozó.
AJTONY: török eredetű régi magyar férfinév. Jelentése: arany.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR – 2024. március 11.	
1 EUR	4,9671
1 USD	4,5397
100 HUF	1,2583
1 g ARANY	317,9323

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Nyílt napok a Sapientian

Április minden péntekén – 5-én, 12-én, 19-én és 26-án – nyílt napokat tartanak a Sapientia egyetem négy karán: Marosvásárhelyen, Kolozsváron, Csíkszeredában és Sepsiszentgyörgyön. Az alkalmakon egyénileg és csoportosan is részt vehetnek a középiskolások. A részvétel ingyenes, a helyek korlátozott száma miatt azonban regisztrációhoz kötött. Bejelentkezni a karok honlapján lehet, bővebb tájékoztatás a kari PR-felelősöknél az alábbi elérhetőségeken kérhető: Marosvásárhely: Ungvári Zsuzsa – ungvazi.zsuzsa@ms.sapientia.ro, 0755-142-432; Kolozsvár: Erdei Virág – public.relations@kv.sapientia.ro, 0724-326-450; Csíkszereda: Csíki Adél – csikiadel@uni.sapientia.ro, 0722-543-022; Sepsiszentgyörgy: Soare Szende – soare-szende@uni.sapientia.ro, 0753-739-958.

Sajtószabadság mozgásban

A Magyar Újságírók Romániai Egyesületének (MÚRE) Maros megyei fiókjá március 15-e, a sajtószabadság napja tiszteletére 14-én, csütörtökön 16.30-tól a marosvásárhelyi vár Kádárok bástyájában (a Marx József Fotóklub székhelyén) kerekasztal-beszélgetést szervez a médiát érintő aktuális kérdésekről. Az online és közösségi média helye és szerepe a médiapalettán címmel Kulcsár Andrea, az RTV marosvásárhelyi stúdiójának szerkesztője a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem diákjaival beszélget. Karácsonyi Zsigmond, a Népújság főszerkesztője Fluktuáció a bizonytalan médiapiacra témakörben Szucher Ervin és Antal Erika újságírókkal a többi között arra a kérdésre keres választ, hogy az újságírókat mi motiválja, vagy kényszeríti távozásra egyes médiainstanzsokból. A beszélgetés nyilvános, amire nem csak a sajtóban dolgozó kollégákat várja a MÚRE.

Márciusi ifjak a Petőfi-szobornál

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc emléke előtt ünnepi műsorral tiszteleg március 15-én, pénteken több megyeszékhelyi iskola diákja. A marosvásárhelyi Petőfi-szobornál 14 órakor kezdődő rendezvényen a Bolyai Farkas Elméleti Líceum, a Református Kollégium, a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum, a Művészeti Főgimnázium és a Mihai Eminescu Pedagógiai Líceum tanulói lépnek közönség elé.

Forradalmi örmény kávézó

Forradalmi örmény kávézó címmel szervez ünnepi megemlékezést egy forró örmény kávé és sütemény mellett március 16-án, szombaton délelőtt 11 órakor az AntePortum Egyesület a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesülettel közösen a Studium Hub kávézójában (Bolyai tér 15.). Ambrus Dorottya és Kulcsár Petra (Gyergyószentmiklós) bemutatásával egybekötve ismerteti az örmény kávéfőzés és süteménykészítés fortélyait, az erdélyi örmény magyar forradalmárokról – Kiss Ernőről és Lázár Vilmosról – dr. Kálmán Attila és dr. Puskás Attila beszélget egy csésze örmény kávé mellett. A rendezvényen kávé és sütemény fogyasztható, a részvétel regisztrációhoz kötött. Bejelentkezni a 0742-300-523-as, 0748-850-915-ös vagy 0742-181-537-es telefonszámon lehet. A belépés ingyenes, a fogyasztás díjköteles.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Olvasáskultúra – ifjúsági irodalom

Megjelent a Korunk 2024. márciusi száma

Milyen tényezők befolyásolják az olvasási szokások átalakulását? Hogyan reagál a könyvkultúra és a kortárs irodalom az aktuális folyamatokra? Milyen új intézményesülési lehetőségek merülnek fel, amelyek segíthetik az oktatási rendszert? Mennyiben magányos és mennyiben közösségi, másokkal megosztott tevékenység jelenleg az olvasás? A lapszám olvasás-szociológiai vizsgálódások, médiaszakemberek és oktatási szakemberek bevonásával tekinti át a területet, összefüggéseiben és hosszabb távú, generációközi kereteiben vizsgálja fel a jelentős társadalmi kihatású fejleményeket. A fókusz a fiatalok bevezetésének útvonalaira és az ifjúsági irodalom múltjára-jelenére esik. Külön írók tárgyalják az online csatornák és a vizualitás szerepét, a podcastok, olvasóklubok, vetélkedők, rendhagyó irodalomórák lehetőségeit, kortárs ifjúsági irodalmi trendeket. A lapszám olyan szerzők gondolatait olvashatjuk a témáról, akik a terület aktív alakítói és kutatói. Az összeállítás résztvevői többek között: Harmath Artemisz, Hermann Zoltán, Juhász Anna, Gálfalvi Ágnes, Kovács Péter Zoltán, Lakatos-Fleisch Katalin, Lázár Kinga, Makkai Kinga, Mészáros Márton, Péczely Dóra, Szabó Eszter, T. Szabó Levente, Zabán Márta.

Az új meg a régi

Nagy Székely Ildikó

Néha, délibábos pillanatainkban könnyen elhiszük, hogy hétköznapjaink jó felé kezdenek haladni, ha másért nem, hát azért, mert egyre korszerűbb szállítóeszközökön juthatunk el A pontból B-be. Közel egy éve debütáltak a marosvásárhelyi tömegközlekedésben az első elektromos autóbuszok, és a járműparkot azóta alaposabban is átjárta a megújulás szele – más kérdés, hogy az „okosításnak” alávetett buszmegállók egyelőre butábbak, mint valaha, onnan aztán semmit sem tudhat meg a virtuális világban idegen idős néni, bácsi arról, hogy mikor jön például a 23-as –, egy fontos részlet azonban kimaradt a „frissítésből”: a közszállítás egyes működtetőinek a mentalitása, ami reménytelenül régi maradt.

Egy fiatal olvasónk – pályakezdő értelmiségi – osztotta meg velünk munkába menet és onnan jövet gyűjtött tapasztalatait, amelyekben többször részesítették egyes „találékonyabb” buszsofőrök. Amikor az illető fiatalembernek a járművezetőtől kellett buszjegyet vásárolnia, nemegyszer kapott az odanyújtott két lejért valami régi jegyet, amit szemmel láthatóan nem az aznapi tömbből tépett le a sofőr; netán le sem tépett, mert már jó ideje a keze ügyében hevert. Amikor a fiatalember szava tette

észrevételét, és érvényes buszjegyet kért, a sofőr szó nélkül tett eleget elvárásának, elismerve ezzel utasa igazát. Mivel azonban a jelenet egyre sürűbben megisméltődött, olvasónk egyre indulatosabb és tanácstalanabb lett. Nyomasztotta a gondolat, hogy ha egyszer nem lesz résen, és elfogadja az érvénytelen cetlit, akár egy ellenőr is kérdőre vonhatja, akkor pedig bizonygathatja, hogy nem a saját tegnapi buszjeggyel próbált bliccelni, de ettől függetlenül is rendkívül bosszantónak, méltánytalannak találta a helyzetet, ezért is változta fel nekünk.

A jelenség persze – ahogy általában – ennél összetettebb. Elég, ha csak arra gondolunk, hányszor láttunk már buszjegyet leszálláskor a sofőrnek visszaadó utast, netán mi magunk hányszor „jótékonykodtunk” így a járművön kifüggesztett tiltó tábla ellenére. Igaz, arra is volt már példa, hogy a kormány mögött ülő – vagy éppen a jegyárús – visszautasította a „nagylelkű” gesztust, de az biztos, hogy az alkalmazottak többsége úgy érezhette, a visszakapott buszjegyekkel zöld utat kap a szabálytalankodásra.

A világvilágok – háborúk, természeti katasztrófák, megannyi nélkülözés – tükrében a fentiek természetesen eltörpülnek, de azért feltehető a kérdés: tényleg szükség van arra, hogy egy közösség tagjai – ha csak két lejjel is – mindegyre átverjék egymást? Jobb lesz ettől valakinek az életminősége vagy az álma? A „jóézés” útvonalán közeledő belső buszoknak meddig kell még ott rostokolni a végállomáson?

RENDEZVÉNYEK

Postaréti megemlékezés

Az RMDSZ Maros megyei és marosvásárhelyi szervezete, valamint a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szervezésében március 15-én, pénteken 16 órakor kerül sor a hagyományos ünnepségre a Postaréten, a Székely vértanúk emlékművénél. A rendezvényre a Maros Megyei Nyugdíjasklub kokárdával és finomsággal készül. A szervezők koszorú helyett idén egy szál virággal tisztelegnek az 1848–49-es forradalom és szabadságharc hőseinek emléke előtt.

Dévai Nagy Kamilla műsora a Vártemplomban

Március 14-én, csütörtökön 18 órakor Dévai Nagy Kamilla Liszt Ferenc-díjas énekes, előadóművész hazafias, vallásos műsora hallgatható meg a marosvásárhelyi Vártemplomban. Ez alkalommal bemutatják az előadóművész Akit az Isten meghagyta című könyvét is.

Évfordulós szimfonikus hangverseny

Shinya Ozaki japán karmester 30 éve dolgozik együtt a Marosvásárhelyi Állami Filharmoniaival. Ez az apropója a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében

március 14-én, csütörtökön 19 órakor kezdődő szimfonikus hangversenynek, amelyen a filharmonia szimfonikus zenekarát Shinya Ozaki vezényli, szólót játszik Daniel Goiti zongoraművész. Műsoron: Mozart-, Beethoven- és Csajkovszkij-művek.

Előadás a hidegháború világrendjéről

A Regeneráció Egyesület Új világrend hajnalán címmel újra előadás-sorozatot szervez, amelynek nyitórendezvényén Zolcer János tévés producer, író, újságíró a többi között arra a kérdésre keresi az érdeklődőkkel a választ, hogy milyen volt a hidegháború világrendje; kik voltak a most véget érő békés világrend kialakítói, ki volt Gorbacsov és Bush; milyen lesz majd az új világrend. Az előadás március 13-án, szerdán 18 órától lesz a Studium HUB marosvásárhelyi, Bolyai tér 15. szám alatti székhelyén. A részvétel ingyenes, de mivel a helyek száma korlátozott, előzetesen regisztrálni kell a következő elérhetőségen: <http://bit.ly/3wFDUvK>.

Kit szerettél, Madách?

Március 13-án, szerdán 18 órától a Kultúrpalota kistermében játssza a Bececs Táncszínház Kit szerettél, Madách? című előadását. Jegyek a Kultúrpalota jegypénztárában válthatók. Rendező Györfi Csaba, zeneszerző Boros Csaba, díszlettervező Cristina Breteanu. Majthényi Annát, Madách édesanyját Kilyén Ilka, Madách feleségét, Fráter Erzsébetet Ritziu Krisztina, Madách Imrét Györfi Csaba alakítja.

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antalfi Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
 Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
 Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
 ISSN 1584-3238 (online)

Elfogadta a kormány az önkormányzati és az EP-választások összevonásáról szóló rendeletet

Elfogadta a kormány múlt pénteki rendkívüli ülésén az idei önkormányzati és európai parlamenti (EP-) választások összevonásáról szóló sürgősségi rendeletet.

A jogszabály szerint mindkét voksolást június 9-én bonyolítják le, de az újonnan megválasztandó önkormányzati képviselők, polgármesterek és megyei tanácselnökök csak szeptember végén lépnek hivatalba, amikor lejár a 2020-ban megválasztott helyi előjárók négyéves mandátuma.

A június 9-i választásokon egyazon személy jelölhető magát EP-képviselőnek és valamilyen helyhatósági tisztségviselőnek is.

A jogszabály lehetővé teszi a már hivatalban lévő önkormányzati tisztségviselőknél, hogy idén más párt színeiben jelöltsék magukat, mint amelyeknek a jelöltjeként 2020-ban elnyerték a megbízatásukat, a rendelet ugyanis szeptember 27-ig felfüggeszti a közigazgatási törvénykönyv erre vonatkozó előírását.

Az ellenzéki pártok által élesen bírált „politikai migráció” (pártváltás) lehetővé tételéről Toni Grebla, a jogszabályt ki-

dolgozó állandó választási hatóság (AEP) elnöke a kormányinfón elmondta: azt tartották szem előtt, hogy egyetlen jelölt megválaszthatóságának alkotmányos joga se sérüljön. Hozzátette: csak átmeneti rendelkezésről van szó, amit a választások összevonása tesz szükségessé, vagyis az, hogy az új önkormányzati tisztségviselőket több mint három hónappal mandátumuk megkezdése előtt meg fogják választani.

Toni Grebla, aki korábban alkotmánybíró is volt, úgy értékelte: sem a politikai migráció tiltása, sem szabadjára engedése nem sérti az alkotmányt. Jelen esetben szerinte az az ellenzéki kifogás is megalapozatlan, hogy a kormánytöbbség közvetlenül a választások előtt, „menet közben” változtat a játékszabályokon, ugyanis a módosítások csak szervezési kérdéseket érintenek, és nem magát a választójogot.

Az AEP elnöke elmondta: a pártlistás, arányos rendszerben megszervezett EP-választáson Románia egyetlen választókerületnek számít, így az EP-jelöltlistákon a szavazati joggal rendelkező EU-állampolgárok bárme-

lyik szavazókörben leadhatják voksukat. Viszont az önkormányzati választásokon mindenki csak az állandó lakcíme, vagy – legalább 60 napja bejegyzett – ideiglenes lakcíme szerinti körzetben adhatja le a voksát. Eddig ideiglenes lakcím szerinti körzetben csak olyanok voksolhattak, akik legalább fél éve laktak ott.

A választási időszak 90 nappal a voksolás előtt, március 12-én kezdődik, menetrendjéről, finanszírozásáról és más szervezési kérdésekről azonban nem (törvényerejű) sürgősségi rendelettel, hanem kormányhatározattal dönt a kormány.

A kormánykoalíciót alkotó PSD és a PNL február közepén döntött választási szövetség létrehozásáról és a 2024-es év választási menetrendjének megváltoztatásáról. A kormánypártok az EP-választásokon közös listával indulnak, a helyhatósági választásokon azonban önállóan. A megállapodás értelmében az év végén esedékes elnökválasztást előre hozzák szeptemberre, a parlamenti választásokat pedig decemberben rendezik meg. (MTI)

Ítélet Románia javára a meghiúsult verespataki bányaprojekt kártérítési perében

Románia megnyerte a meghiúsult verespataki cián-technológias bányaprojekt ügyében a beruházó által Románia ellen indított kártérítési pert – tudatta közösségi oldalán Marcel Ciolacu miniszterelnök.

Marcel Bolos pénzügyminiszter a Digi24 hírtelevízióknak nyilatkozva bevallotta: meglepte, hogy éppen a kártérítést követelő kanadai Gabriel Resources vállalatot kötelezte a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja (ICSID) egy „jelképes” – néhány millió dolláros – kártérítés megfizetésére a perköltségért.

A tárcavezető az ítéletre várva múlt pénteken még azt sem tartotta kizártnak, hogy Romániát akár 6,7 milliárd dolláros kártérítés fizetésére kötelezik, amiért olyan aranylóhelyet adott koncesszióba, amelyet aztán nem engedett kitermelni. Az évek óta zajló kártérítési per kimenetelével kapcsolatos aggodalmakat Marcel Ciolacu február elején tett borúlátó nyilatkozata indította el. A szociáldemokrata kormányfő, liberális elődei felelősségét hangoztatva, akkor meglehetősen pesszimistán nyilatkozott Románia esélyeiről, hozzátéve: miniszterelnökként megszokta már, hogy „neki nyújtják be a számlát a mások által elkövetett ostobaságokért”.

Marcel Ciolacu a Románia győzelmét hírül adó péntek éjszakai Facebook-bejegyzésében is Dacian Cioloș és Ludovic Orban korábbi miniszterelnököket támadta, akiknek a kormányzása idején Románia elindította, illetve újraindította az ókori aranybányászatáról híres Verespatak világörökségi hely-

színné nyilvánításának folyamatát, megakadályozandó a külszíni bányászat megkezdését, a település és környéke lerombolását. A Gabriel Resources, a Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) főreszvényese 2015-ben indított kártérítési eljárást Románia ellen a Világbankhoz tartozó nemzetközi fórumon, arra hivatkozva, hogy több milliárd dolláros veszteséget szenvedett, amiért a román hatóságok – miután 1997-ben bányászati célú koncesszióba adták a területet – a környezetvédők tüntetéseinek hatására végül mégsem tették lehetővé a külszíni cián-technológias aranybánya megnyitását Verespatakon.

Verespatakon és környékén az RMGC Európa legnagyobb külszíni aranybányáját szándékozta megnyitni, ahol cián-technológiával bányásztak volna ki 330 tonna aranyat és 1600 tonna ezüstöt. A beruházás ellen 2013-ban nagyszabású tüntetések robbantak ki az országban, ezért a parlament 2014-ben elutasította az aranybánya-beruházást elősegítő törvénytervezetet.

Az Erdélyi-szigethegységben sok évszázados hagyománya van a bányászatnak. Verespatakon 140 kilométernyi bányáját húzódik a föld gyomrában, ezek közül 7 kilométernyi a római korból maradt fenn. Az UNESCO 2021-ben Verespatakot és környékét is a világörökségi helyszínek közé sorolta, ezzel egyidejűleg pedig a veszélyeztetett világörökségi listára is felvette, amíg a kitermelés miatt az épségét fenyegető veszélyek el nem hárulnak. (MTI)

Ország – világ

Töltőállomás-térkép

Hétfőtől elérhető az energiaügyi minisztérium honlapján a romániai elektromos töltőállomások térképe – számolt be sajtótájékoztatóján Sebastian Burduja tárcavezető. A miniszter elmondta, hogy a következő lépésként egy mobiltelefonos alkalmazás készül a villanyautó-tulajdonosok számára. Ezzel majd azt is nyomon lehet követni, hogy van-e szabad hely a sofőr által kiszemelt töltőállomáson. Burduja hangsúlyozta, szükséges egy országosan egységes alkalmazás, amelyik felváltja a szolgáltatók saját applikációit. „Ne legyen szükségük az autósoknak 6, 8, 10 különböző alkalmazás letöltésére” – magyarázta. A miniszter felvetette, hogy „ha a piac nem szervezi meg magát”, akkor a kormány portugál mintára törvénnyel kötelezi a töltőállomások üzemeltetőit arra, hogy töltsék fel az adataikat „az egységes és hivatalos” alkalmazásra. A miniszter adatai szerint Romániában tavaly 42 ezer elektromos autó volt forgalomban.

Történelmi csúcson az arany ára

A Román Nemzeti Bank árfolyama szerint egy gramm arany hétfőn 317,9323 lejt ért, 0,33 százalékkal többet, mint pénteken. Ezzel a nemesfém ára újabb rekordot döntött. A jegybank adatai szerint az euró hivatalos árfolyama 4,9671 lejt volt, ez 0,04 százalékkal kevesebb a pénteken jegyzetnél (4,9691 lejt). A dollárhoz képest is erősödött a lejt, az amerikai valuta árfolyama 4,5397 lejt volt, 0,15 százalékkal kevesebb, mint pénteken (4,5463 lejt). A svájci frankhoz viszonyítva szintén erősödött a lejt, hétfőn egy svájci frank 5,1768 lejt ér, míg a pénteki árfolyam 5,1867 lejt volt.

Startolnak

a roncsautóprogramok

Március 19-én startolnak a roncsautóprogramok – jelentette be hétfőn a Környezetvédelmi Alap Igazgatóságának (AFM) elnöke. Laurențiu Adrian Neculaescu közölte, hogy a három – a klasszikus roncsautó, a roncsautó plusz és a helyi roncsautó – programot egyszerre indítják. Megemlítette, hogy új elektromos autók vásárlására 120.000 lejt az értékjegy, és a kérelmezőnek cserébe nem szükséges le adnia használt gépkocsit.

Szidalmazásért bírságot kaptak meg

Újabb bírságot kapott hétfőn Diana Șoșoacă szenátor, ezúttal a gyorshajtás miatt öt egy nappal korábban megbüntetett rendőrök szidalmazásáért. A politikusra 1000 lejes bírságot róttak ki a közlekedésrendészet munkatársaira tett előző napi kijelentései miatt. Az SOS Románia párt vezetőjének vasárnap bevonták a jogosítványát, és 1485 lejes bírságot is kapott, mert 110 kilométeres óránkénti sebességgel hajtott Buftea városában, egy olyan szakaszon, ahol 40 km/óra a megengedett maximális sebesség. Diana Șoșoacă élőben közvetített az incidensről a Facebookon. Miután megállították, kiszállt az autóból, és kiabálni kezdett a rendőrökkel, azzal fenyegetőzött, hogy feljelenti őket.

(Hírforrás: Agerpres)

Aftnális

Veszélyes hivatás

Mózes Edith

Tavaly világszerte több száz újságíró halt erőszakos halált. A Committee to Protect Journalists (CPJ) adatai szerint közülük a legtöbben az októberben fellángolt izraeli–palesztin háborúnak estek áldozatul. A CPJ közleménye szerint ilyen rövid idő alatt ennyi újságírót egyetlen háborúban sem ölt meg 1992 óta, mióta a szervezet adatokat gyűjt. A helyi újságírók nélkül ugyanakkor a világ csak korlátozottan értesülhetne az izraeli–palesztin háború eseményeiről, mivel nemzetközi újságírókat alig engednek be az országba.

A Reporters sans frontières (RSF, Riporterek határok nélkül) szervezet szintén folyamatosan gyűjt adatokat az újságírók elleni erőszakos cselekményekről, azonban csak azokat az eseteket veszi fel az adatbázisába, ahol minden kétséget kizáróan igazolni lehet, hogy az újságíró munkavégzés közben vagy ahhoz kapcsolódóan halt meg. Azaz, ha az újságíró például az otthonát ért bombázásban halt meg, nem kerül be az RSF statisztikáiba. Adataik szerint 2000 óta összesen 1861 újságíró szenvedett erőszakos halált világszerte, a legtöbben Irakban (300) és Szíriában (283). Jelenleg 521 újságíró van börtönben a világ különböző országaiban. Az RSF december 14-én publikált éves kiadványa szerint a szervezet 2023-ban eddig negyvenöt újságíró esetében tudta igazolni,

hogy kifejezetten munkájukhoz kötődött a haláluk.

Az izraeli–palesztin háborúban 2023-ban túlnyomórészt palesztin újságírók haltak meg Libanonban, Izraelben és a Gázai övezetben. A Reuters videós újságíróját, Issam Abdalhot október 13-án élő adásban ölte meg az izraeli–libanoni határon két, Izraelből kilőtt lövedék. Abdallah és társai az izraeli hadsereg és a Hezbollah libanoni terrorszervezet között kitört tűzharcról tudósítottak. Mindnyájan PRESS feliratú sisakot és golyóálló mellényt viseltek. Nemzetközi szervezetek független kutatásai szerint az izraeli hadsereg szándékosan vette célba az újságírókat.

Roe Idan izraeli újságírót október 20-án nyilvánították halottnak, miután azonosították a holttestét. Az Ynet izraeli újság fotósának feleségét és lányát egy kibucban ölte meg a Hamász október 7-én egy támadás során, Idan holttestét csak később találták meg.

Hassouneh Salim szabadúszó fotós-újságíró és Sary Mansour, a Quds News palesztin online hírügynökség igazgatója november 18-án egy menekülttábor izraeli bombázásakor halt meg. A Wikipédia szerint a Quds News a Hamászhoz és a palesztin iszlamista dzsihád mozgalomhoz kötődik, ezt azonban a szervezet december 8-án kiadott közleményében tagadta. Állítása szerint a Wikipédia-oldalukat izraeli források átszerkesztették, hamis színben tüntetve fel őket.

Bilal Jadallah, a palesztin média közismert alakja november 19-én halt meg egy izraeli légitámadás során, amikor megpróbált elmenekülni Gáza városából. Jadallah a független palesztin újságírókat és médiumokat támogató, független

nonprofit újságíró-szervezet, a Press-House-Palestine elnöke volt.

A nemzetközi jog szerint a háborús térségben szolgálatot teljesítő újságírók alapesetben civilnek minősülnek, így tilos őket támadni. Az RSF ezért háborús bűncselekmény gyanúja miatt panaszt nyújtott be a hágai Nemzetközi Bírószághoz palesztin újságírók, illetve egy izraeli újságíró miatt, hogy vizsgálják ki, szándékosan vették-e célba és gyilkolták-e meg az újságírókat. Az RSF 2018 óta most harmadszor fordult a Nemzetközi Büntetőbírósághoz palesztin újságírók ügyében, emellett tavaly óta nyolc beadványt adtak be Ukrajnában megölt újságírók miatt.

A The Guardian szerint az a néhány nemzetközi újságíró (pl. a CNN tudósítói), aki beléphetett az országba, végig az izraeli hadsereg felügyelete alatt állt. Nem létesíthettek kapcsolatot palesztinokkal, és tudósításaikat publikálás előtt engedélyeztetniük kellett az izraeli hadsereggel. A külföldiekkel ellentétben a palesztin újságírók kijutni nem tudnak Gázából: október 7-e óta mindössze néhány tucatnyian hagyhatták el a Gázai övezetet, azaz az újságírók gyakorlatilag be vannak zárva a légitámadásokkal sújtott területre. A Reporters sans frontières ezért december 7-én arra szólította fel az izraeli és egyiptomi hatóságokat, hogy engedjék biztonságos körülmények közé menekülni az újságírókat a Gázai övezetből a ráfai határátelőhelyen keresztül. Erre azonban mind ez ideig nem került sor.

Mindent egybevetve, nagyon szép hivatás, de akiben nincs kíváncsiság a világ dolgai iránt, és nem vállalja a szakmával járó rizikót, ne menjen újságírónak.

Már dolgoznak a munkagépek

Jövő év végére kell felépüljön az új kórházépület

Alexandru Rafila egészségügyi miniszter hétfőn bejelentette, hogy a szaktárca kiadta az engedélyt a súlyos égési sérüléseket szenvedő betegek ellátására tervezett három új kórház közül – a már épülő bukaresti és temesvári mellett – a marosvásárhelyi építésének a megkezdésére is, amely regionális központként fog működni. A hírt a Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház előcsarnokában tartott január 11-i sajtótájékoztatóján jelentette be.

Bodolai Gyöngyi

Megkezdődött a terület előkészítése

A marosvásárhelyi beruházás 322 millió lejes költségeit is az egészségügyi szaktárca finanszírozza hosszú lejáratú világbanki kölcsönből, ahogy a másik két kórház esetében is történik. Az összesen egymilliárd lejes kölcsönért köszönetet mondott a partnereknek és a Világbank romániai képviselőinek.

Mindhárom építkezés esetében intenzív ütemben fognak dolgozni, hogy a jövő év végére befejezzék a vállalt munkát – ígérte a továbbiakban.

A marosvásárhelyi klinika felépítésére kiírt pályázatot a török YDA és a bukaresti Synergy cég nyerte el, és hétfőn délelőtt betontörővel, markológépekkel, bulldózerrel már javában folyt a terület előkészítése, átrendezése. A helikopterek számára az erdő felőli területen lesznek az új leszállópályák. Ezek szomszédságában épül fel az új kórházépület, amit egy folyosó fog összekötni a sürgősségi kórház első emeletével. Végül két tágas parkoló zárja az építkezésre, területrendezésre kijelölt terepet.

25 műtő, 72 ágy

Az új központ hétszintes lesz, 24.577 négyzetméter beépített felülettel. Öt ágyon kezelik majd a kritikus helyzetben lévő sérülteket, 10 ágyat a kissebészeti és helyreállító sebészeti beavatkozásra szoruló betegeknek tartanak fenn. Az intenzív terápiás részleg 57 ágyal fog működni, és két emeleten 25 műtő lesz.

A miniszter elmondta, hogy a regionális kórházak építése is folyamatban van, Iaşiban, Kolozsváron és Craiován is, az Országos Helyreállítási Terv által biztosított pénzből. Marosvásárhelyen több mint 100 millió lejes

Alexandru Rafila egészségügyi miniszter

beruházást jelent az új szív- és érrendszeri intézet építése, ami azonban a kivitelezési pályázatok megóvása miatt elakadt. Megemlítette a megyében kivitelezett korábbi beruházásokat, köztük a több mint 80 családorvosi rendelő felújítását, a neonatológiai klinika felszerelésének bővítését. Mindez szakszemélyzetet igényel, amelynek a képzése a marosvásárhelyi egyetemen „nagy felelősséggel és szakértelemmel” folyik – jelentette ki.

A szakemberképzés még nyitott

A *Népújság* érdeklődésre, hogy a súlyos égési sérülteket ellátó kórház szakszemélyzetének a képzése elkezdődött-e, a miniszter szerint határozatot fognak hozni, amellyel lehetővé teszik, hogy a sürgősségi kórház plasztikai sebészetén dolgozó jelenlegi személyzete felváltva lássa el a feladatokat a plasztikai sebészetén és a súlyos égési sérülést szenvedett betegek esetében is.

– Vannak kollégák az ország más településeiről, akik jelenleg külföldön tanulnak, ezt a lehetőséget kell kiterjeszteni Marosvásárhelyre is – hangzott a miniszteri válasz.

Kérdések és válaszok

Beszédében a miniszter értékelte az alapítványi pénzekből épült onkológiai kórházat,

amely kiegészíti az onkológiai klinika korszerű terápiás készülékeivel végzett munkát. Véleménye szerint Maros megye az európai színvonalnak megfelelő egészségügyi infrastruktúrával fog rendelkezni, amit az egész országban szeretnének megvalósítani.

Kérdésre válaszolva, a Solidaritatea szakszervezeti szövetség és a Sanitas tiltakozása kapcsán elmondta, hogy a lehetőségekhez képest növelték a fizetéseket az egészségügyben nemcsak az orvosok, a többi szakszemélyzet esetében is, a tiltakozókat fogadják, meghallgatják, és amilyen mértékben sikerül, választ adnak a kéréseikre, de az új bérezési törvény elfogadása meghaladja a minisztérium hatáskörét.

A továbbiakban kifejtette, hogy nem tudnak beavatkozni az új szívindezet építése körül kialakult helyzetbe, ha ezen sikerül törvényes úton túllépni, akkor támogatják, hogy a beruházás határidőn belül megvalósuljon.

Megvitatták az onkológiai klinika felszerelésének bővítését, amivel egyetért, ugyanakkor értékeli, hogy alapítványi pénzekből létrejött egy másik kórház is, amely el fogja látni a rászoruló pácienseket.

Az egészségügyi mediátorok segítségét veszik igénybe, hogy a kanyarójárvány által leginkább érintett közösségekbe is eljussanak, a védőoltás fontosságát hangsúlyozva, és a fi-

gyelmeztetést az egész lakosság tudomására hozzák.

Kérdésre válaszolva a miniszter ígéretet tett, hogy utána néz, hol akadt el a HPV elleni védőoltás felírása és a gyógyszerárak általi forgalmazása Maros megyében, ugyanis 20.000 oltást adtak be országszerte. Az oltás ingyenes 18 éves korig, és 50 százalékos térítést kell fizetni a 19-45 év közötti nőknek.

A veradók számának megnövekedése kapcsán a veradási rendszer átszervezését, jobb központosítását, új molekuláris-biológiai tesztelési módszer bevezetését ígérte francia mintára az egészségügyi miniszter.

A szaktárca jóváhagyta az ingyenes és támogatott gyógyszerek jegyzékének innovatív gyógyszerekkel való bővítéséről szóló koránhatározat-tervezetet, ami jelenleg a pénzügyminisztérium asztalán van, ahol az anyagi lehetőségek szerint fognak dönteni.

A betegszabadságok kifizetésének elmaradása kapcsán elhangzott, hogy az Egészségbiztosítási Pénztárnak nagy adósságai vannak ezek a téren, az évi összeg, amit a cégeknek és az érintett személyeknek kell kifizessenek, meghaladja a hatmilliárd lejt. A miniszter kifejtette, hogy véleménye szerint a megyei pénztárak kellene elemezzék a beteglapok kibocsátásának a törvényességét – zárta rövidre a választ Alexandru Rafila.

Fotók: Nagy Tibor

Újabb iskolai konfliktus Marosvásárhelyen
„Megfenyegette, megverte osztályfőnökét”

Hétfőn 10 óra körül egy 15 éves, 8. osztályos marosvásárhelyi diák megverte osztályfőnökét, akit a SMURD rohammentő szolgálathoz szállítottak orvosi ellátásra, illetve a törvényszéki orvostani intézet vizsgálatra. A bántalmazás azt követően történt, hogy a diák az órán felmászott egy szekrényre, és sértő, obszcén megjegyzéseket tett a tanárának, emiatt kihívták a rendőroket, akik az ellenállást tanúsító diákot a rendőrségre szállították.

A rendőrség hétfő déli közleménye szerint egy marosvásárhelyi tanintézményben kialakult konfliktushelyzet miatt érkeztek a rendőrök a szobán forgó, akkor még meg nem nevezett iskolába. „A 15 éves, 8. osztályos tanuló felmászott egy szekrényre, és obszcén megjegyzéseket tett a tanárának. Kihívták a rendőroket, a diák ellenállást tanúsított, emiatt bevitték a rendőrségre, édesanyját szintén behívták a helyzet tisztázása érdekében. A diákot 500 leje bírságotlák. Ezt követően, 12.35 órakor ugyanonnan érkezett hívás a rendőrségre, ezáltal tettlegesség miatt. A helyszínen a rendőrök megállapították, hogy ugyanaz a diák ökölrel ütötte, majd megrugdosta az osz-

tályfőnökét. Mind az agresszort, mind a szülőket ismét a rendőrségre szállították” – áll a tájékoztatóban.

A délutáni órákban a Maros megyei tanfelügyelőség közleménye már részletesebben kitért a történetekre. Az incidens eszerint az Al. Papiu Ilarian liceumban történt, ahol a VIII. A osztályfőnöke az iskolaigazgató közbelépését kérte egy diák miatt, aki durva, trágár módon válaszolt a pedagógus kérésére, hogy szálljon le a szekrényről, és vegyen részt az órán. A diák cigarettára gyújtott, és a II. emeleti osztályterem ablakpárkányára ült. „A rendőrök megérkezésekor a diák már a földszinten tartózkodott, ellenállást tanúsított, és emiatt megbilincseltek, a rendőrségre szállították. A történetekről nyilatkozatot vettek fel a jelenlevőktől. Azt követően, hogy a rendfenntartók elvonultak, a szobán forgó diák édesanyjával visszatért a tanintézetbe, a folyosón megvárták az osztályfőnököt, akit halállal fenyegettek meg, a diák pedig több ütéssel, rúgással bántalmazta. Ismét hívták a 112-es segélyszolgálatot, a rendőrség pedig elszállította a diákot, édesanyjával együtt, az osztályfőnököt a SMURD-ra, majd a törvényszéki orvostani intézetbe vitték” – áll a tanfelügyelőség közleményében. (a)

Bukarestben több ezer egészségügyi dolgozó tüntetett inflációkövető béremelésért

Bukarestben az Egészségügyi Szolidaritás (FSSR) nevű szakszervezeti szövetség hívására több ezer orvos és ápoló vonult utcára hétfőn inflációkövető reálbéremelést követelve.

Az egészségügyi dolgozók tüntetésesorozata már tavaly megkezdődött, és az ágazat nagyobbik, mintegy 120 ezer egészségügyi alkalmazottat tömörítő érdekvédelmi szövetsége, a – főleg a kiegészítő személyzet, irodisták és felcserek érdekeit képviselő – Sanitas szakszervezet a bértárgyalások nyomán február elején megállapodásra jutott Marcel Ciolacu miniszterelnökkel. A kormány jóváhagyta mintegy tízezer (a költségvetési hiány csökkentése érdekében bevezetett általános létszámstop által érintett) egészségügyi állás betöltését a munkaerőhiány mérséklése érdekében, múlt héten pedig sürgősségi rendeletet fogadott el a kétlépcsős béremelésről.

A jogszabály értelmében márciustól tíz, júniustól pedig további tíz százalékkal növelik az egészségügyi dolgozók

alapbérét, ezzel azonban a kisebbik, mintegy 25 ezer orvos, mentő, ápoló érdekeit képviselő szakszervezeti szövetség, az Egészségügyi Szolidaritás elégedetlen, és folytatja a tiltakozó megmozdulásokat.

A hétfői tüntetést szervező FSSR szerint az orvosok és ápolók reálbérei valójában csak 13,9 százalékkal nőnek, mert a veszélyességi és ügyeleti pótlékok a hat évvel ezelőtti szinten maradtak. Az Egészségügyi Szolidaritás az utóbbi két év inflációs veszteségeit fedező, 28 százalékos béremelést követel és a hétfői, ünnepnap, éjszakai munka méltányos bérezését sürgeti.

A szakszervezet közlése szerint mintegy ötezer, az ország számos megyéjéből Bukarestbe érkezett tagja gyűlt össze hétfőn a kormány épülete előtt, majd az egészségügyi minisztériumot útba ejtve a parlament elé vonult. Az érdekképviselő vezetői kilátásba helyezték, hogy általános sztrájkot hirdetnek a kórházakban, ha a kormány továbbra sem hajlandó tárgyalóasztalhoz ülni velük, és teljesíteni a követeléseiket. (MTI)

Székely szabadság napja és autonómia

Idén is megemlékeztek a Postaréten

Március 10-e a székely szabadság napja, erről emlékeztek meg Marosvásárhelyen a Postaréten vasárnap délután 4 órától. Az eseményen egyes becslések szerint 400 ember vett részt, akik közül mintegy 250-en érkeztek más településekről. A vasárnapi megemlékezésen felolvasták a baszk és katalán kisebbségek demokratikus Európát és elismert nemzeteket sürgető üzeneteit, továbbá Szili Katalin, magyar miniszterelnöki főtanácsadó üzenetét is.

Nagy-Bodó Szilárd

A megemlékező ünnepségen részt vett Csibi Attila Zoltán, az RMDSZ Maros megyei szervezetének elnöke is, aki beszédében kiemelte, hogy a történelmet csak akkor írhatjuk mi, ha a győztesek közé tartozunk, az idejé pedig a testvériség és az egyenlőség, a magyar győzelem éve kell legyen. (Megjegyzendő, hogy 2023-ban nem volt RMDSZ-es politikus az eseményen.)

Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) elnöke szerint idén több volt a résztvevő, szerinte a számuk 1000–1500-ra tehető.

– Ez a közösség megtartja a folytonosságát az eseménynek, néha több ezren jönnek, néha kevesebben, a 2024-es év is igazolta ezt a folytonosságot – nyomatékosította az SZNT elnöke. A Postaréten zajló megemlékezést követően szervezők és a résztvevők elsétáltak a prefektúra épülete elé, ahol a hivatal képviselőjének átadták az idejé kiáltványt, amelyben többek között az autonómia kérdése is szerepelt. Izsák Balázs elmondása szerint a szöveg keveset változott az előző évekhez képest, mindössze egy új mondat van benne, ami az aktuális politikai fejleményekre reagál, vagyis Marcel Ciolacu miniszterelnök azon mondatára, amely szerint Székelyföld nem létezik. Marcel Ciolacut néhány év múlva elfelejtjük, de az a jelmondat, hogy Székelyföld volt, van és lesz, akkor is érvényes lesz, emelte ki az SZNT elnöke.

Izsák Balázs arról is beszélt lapunknak, hogy a tavaly kiszabott pénzbüntetést az illetékes bíróság hatályon kívül helyezte, ez

Tökés László és Izsák Balázs átadja a prefektúra képviselőjének a 2024-es székely szabadság napi kiáltványt

Az eseményen résztvevők a prefektúra előtt

Fotó: Nagy-Bodó Szilárd

pedig precedensértékű, hiszen, ha a jövőben még felmerül a bírság kérdése, erre a döntésre lehet és kell is emlékeztetni a hatóságok embereit.

Tökés László református püspök, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke az eseményt követően lapunknak elmondta, hogy jól jelképezi a megemlékezők járdára való szorítása azt, hogy milyen helyzetben van ma az autonómiaküzdő. Ahogy leszorítanak minket az úttestről, úgy szorítanak ki a politikai pályáról, mondta Tökés László, akinek meglátása szerint az idén is minden erőfeszítés arra irányult a csendőrség részéről, hogy minél jobban csökkenjen az esemény súlya. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke szerint a mai Románia az autonómia visszautasításával hibát követ el, nem lenne szabad kriminalizálni az autonómiát, hiszen azok, akik ezt kérik, nem szélsőségesek, és nem veszélyeztetik Románia területi integritását.

Tökés László ugyanakkor elmondta, egyáltalán nem tartja kizártnak, hogy az idén kevesebben voltak a megemlékezésen, mint az előző években, ez is bizonyítja, hogy a ki-

fárasztásos módszer hatásos, egyre többen legyintenek, hogy lehetetlen az autonómia megvalósítása. A legnagyobb hiányosság abban keresendő, hogy a magyar érdekképviseletet kisajátító RMDSZ megfélemlített az autonómia kérdéséről, emiatt a kérdés nem tud megfelelő súllyal megjelenni, pedig mindig a „nagyobb testvérnek” kellene vinni a nagyobb felelősséget – vélekedett Tökés László.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke abban a kérdésben viszont téved, hogy az RMDSZ a román mainstream politikával sodródna, hiszen látni kell, hogy a múlt év végén a szövetség támogatta az EMSZ autonómiára vonatkozó beadványát, amelyet viszont elutasított a parlament, illetve az RMDSZ politikusai is több ízben tematizálták a kérdést. Marcel Ciolacu felháborodást kiváltó mondata után, mely szerint „Székelyföld nem létezik, és nem is fog létezni”; Tánzos Barna szenátor, volt környezetvédelmi miniszter hívta el találkozóra a kormányfőt Madéfalvára, hogy a térség történelméről beszéljessenek.

A jövőnek üzennek a Bekecsi Ifjak

Kezdetben nyereményjátéknak tűnt, de csakhamar komolyan elgondolkodtatta a gyerekeket Földünk jövője. Visszatérni a gyökerekhez, megszabadulni a hulladéktól – üzenik a nagyközönségnek a nyárádmagyarósi diákok.

Gligor Róbert László

Ebben a tanévben is részt vesz a Bekecsi Ifjak csapata a Zöld kapuk – székely kapuk közép-európai öko-civilizációs játékban, a nyárádmagyarósi általános iskola diákjai ezúttal viszont a környezetvédelmi vetélkedőre neveztek be. A játékban részt vevő csapatok feladata hat nagy méretű tabló révén megszólítani üzenetükkel a nagyközönséget.

Tegyünk együtt a Földért! Környezetbarát háztartás címmel készített kiállítást a bekecsalji diákok olyan megadott címszavak alapján készített tablókból, mint Éghajlatváltozás, Veszélyben az élővilág, Régi környezetbarát ház felépítése, Háztartások környezetbarát működtetése, Alkalmazkodó építészet és Hogyan lesz környezetbarát az életünk? – tudtuk meg Adorjáni Éva csapatirányító tanítónőtől. Munkáikon a két-három fős csapatok jelképesen ábrázolták, hogy a bolygónk háromnegyedét szemét borítja, az ember felfalja a Földet, azaz elpusztítja önmagát, ha nem tesz semmit a

környezetszennyezés ellen, de elbeszélgettek olyan témákról is, hogy mennyire szennyezzük környezetünket a tisztítószerekkel, illetve mennyi hulladék keletkezik ezek gyártása és felhasználása során.

Azt is kivesézték, hogy milyen hozzáállással csökkenthetjük a csomagolóanyag-mennyiséget a környezetünkben. Hogy nagyszüleink, dédszüleink mennyivel egészségesebb és környezetkímélőbb életmódot folytattak, azt még talán megtapasztalják a gyerekek falun,

ahol az idősök még ma is sok mindent maguk termelnek meg a háztartásban, és azt is látják, hogy vezetékes víz hiányában is lehet tisztálkodni.

Míndezeket munkáikban is megjelenítették, és érdekesen oldották meg az alkalmazkodó építészet kérdését: földbe épített házakat képzeltek el, hogy minél több felületet meghagyjanak zölden, hiszen vidéken még van zöld környezet, de a nagyvárosban már aligha.

Kezdetben a diákok a vetélkedőben csak lehetőséget láttak arra, hogy egy nyári kirándulást nyerjenek, de belátták, hogy itt komoly kérdésekről van szó, és ha folytatjuk a jelenlegi életmódot, nem tudni, hogy gyermekeinkre és unokáinkra milyen Földet hagyunk – magyarázta el a pedagógus a diákok hozzáállását. Így csakhamar belátták azt is, hogy az üzenet minél több helyre el kell vinni, és fel kell hívni a figyelmet, hogy ha nem teszünk valamit, önpusztító életmó-

dunknak beláthatatlan következményei lesznek.

A vetélkedő előírása szerint legkevesebb négy helyen kell bemutatnia a csapatnak az alkotásokat, a múlt hét folyamán a nyárádmagyarósi és torboszlói református templomoknál állították ki a munkákat, ezen a héten a magyarósi iskola pedagógusai és diákjai, valamint az önkormányzat munkatársai ismerhették meg azokat, de néhány napra egy nyárádszeredai étteremben is kiállítják, hiszen a vetélkedő a jövő héten zárul.

A visszajelzések szerint a témafeldolgozás nagyon jó, sokan megtekintették a tablókat, az idősebbek főleg a selyei falukép és a bekecsalji porta megjelenítését szemlélték szívesebben, míg a fiatalokat a Földet elborító és elpusztító szemét ábrázolása, illetve az új építészeti stílus fogta meg.

A csapat zöme hetedik osztályos diák, de vannak kisebbek is közöttük. Ugyanez a csapat a tavaly is benevezett a Zöld kapuk – székely kapuk vetélkedőre, akkor a betlehemi csillag üzenetét hordozták.

A játéknak van egy jótékonyági vetülete is: a vándorkiállítások során a csapat adományokat gyűjt, ezt idén a demeterfalvi György Szócs Soma leukémiás kisgyerek támogatására ajánlják fel – tudtuk meg Adorjáni Évától.

Nagy lelkesedéssel dolgozott a csapat, s közben sokat változott a világszemlélete

Fotó: Adorjáni Orsolya

Marosludas

Szerkesztette: Mezey Sarolta

Zöldség, virág, méz és kerti magok

A keddi piacon nagy zsongásra számítottunk, azonban nagyobb volt a felhatalmazás, mint a termékek iránti érdeklődés. Persze vásárló is akadt, de nem voltak olyan sokan, mint amire számítottunk. Sok volt a virág, a friss tavaszi zöldség, több helyen lehetett mézet, tavaszi magokat vásárolni.

Szánthó Ferenc és Szánthó Rozália standjánál álltunk meg, őket minden kedden itt találják hűsége vásárlói. A családban hárman is foglalkoznak méhészettel, az apa és két fia, így a kínálatuk változatos.

A piaci standon többek között vegyes, akác-, repce-, fenyő- és galagonyaméz kínáltak. Volt még lépesméz, diós méz, mézkoktél, amiben virágpor, méz és propolisz keveréke található, továbbá köhögést csillapító keverék és gyömbéres homoktöviszörp.

A Szánthó házaspár ezenkívül árult még propolisztinktúrát, ami immunrendszer-erősítő, gyomorfe-

Ferenczi Ildikó magáros és őstermelő

kély kezelésére és epéféregajtóként is javallott.

Kérdésünkre, hogy az előző évekhez képest milyennek jellemző a piacot, a termelő elmondta, hogy sokkal gyengébb ez az esztendő, mert mostanra már csak az idősebb generáció jár a piacra, a fiatalok a szupermarketekből vásárolnak, s háttérbe szorítják

a helyi termelőket, akik minőségi árut kínálnak.

A méhészt azt is elárulta, hogy a méhészetből akkor lehet megélni, ha az embernek nyugdíja is van, az ebből származó bevételt jövedelemkiegészítésnek tartja.

A piacon több standon is zöldség- és virágmagokat kínáltak. Mi Ferenczi Ildikó, andrássytelepi termelőnél és árusnál álltunk meg érdeklődni.

A tavaszi magkínálatból a legtöbb az Agrossem terméke, de árulunk magyarországi Kerti mag termékeket is. A román termékeket jobban kedvelik a vásárlók, de aki megszokta a magyarországi magot, az most is azt vásárolja. Mivel a magoknak most van a szezonjuk, nagyon hamar elkelnek. Amikor lejár a tavaszi magárusítási szezon, palántákat és zöldséget árulunk. Ezeket magunk termeljük meg, ketten a férjemmel – magyarázta a termelő.

Ugyanennél az árusnál ma már ritkaságszámba menő cirokseprűt is kínáltak, amihez a cirkot a saját földjükön termelik meg.

Szánthó Ferenc méhész

Idén is virágos lesz a város

Marosludas az utóbbi években tavasztól őszig nagyon szép arcát mutatta annak köszönhetően, hogy nagy gondot fordítanak a zöldövezetek, parkok karbantartására. Sok a virág, színes, hangulatos a város. Ehhez nagymértékben hozzájárul a városi virágkertet, ahol a virágokat előnevelik, majd gondozzák. Az árvácskákat még az ősszel kiültették, így a parkok máris virágosak. Már bújnak a tulipánok, s az árvácskák csak az áprilisban nyíló tulipános virágszőnyeg alapját képezik.

A városi közterületeket karbantartó osztályt Popa Liviu vezeti, ő tájékoztatott arról, hogy városi szinten 20 hektárnál nagyobb területet kell karbantartaniuk. Kilencen dolgoznak a zöldövezetek és 22-en az utak karbantartásán. Mint mondta, ennyi alkalmazottal kell ellátni a feladatot, mert a szociális segélyre jogosult személyek részéről – akik dolgozhatnak – nem számíthatnak valós segítségre. Csak nagyon könnyű és egyszerű munkát végeznek, vagy még azt sem, és nem kifizetődő két embert odaállítani, hogy öt munkáját ellenőrizze.

Ami a városi virágkertet üvegházait illeti, a részlegvezető elmondta, hogy télen fűkazánal

fűtik ezeket, de mivel nagyon régiek, nagy a hővesztés, így csak 5-10 fok közötti hőmérsékletet tudnak biztosítani. Ezért a hőigényes palántákat nem tudják előnevelni. A város közttereinek, virággruppjainak, parkjainak beültetéséhez szükséges virágpalánták 50 százalékát állítják elő, a többi kora tavasszal nagyon aprón, tálcákban vásárolják meg és nevelik kiültethető nagyságig.

Varga Eliza vezetett végig az üvegházakban, ahol ismertette az általuk termelt virágokat.

A virágházban nőnap virágokat termelünk, amit a nők köszöntésére osztottak szét. Itt neveljük azokat a palántákat, amelyeket a parkokba, útszegélyekre ültetünk

ki. A virágaink között megtalálhatók a begóniák, a cinerária, a ciklámen, a csihánvirág, a petúniák, a primulák, kannák, a szálviából piros és kék, ami újdonság, a záporvirág, az impatiens, vagyis a nebánsvirág vagy pistike, ahogy még nevezik. Ez utóbbiak dugványát inkább rendeljük, s itt neveljük tovább. Vannak még muskátlik, amelyeket az oszlopokra helyezünk ki. Összesen 30 ezer virágot ültetünk ki. Nyolc asszonnal dolgozunk az üvegházban. Nagyjából megbirkózunk a munkával, az öntözés nehezebb, mert a parkokban nincs mindenütt megoldva vezetékel. Arra törekszünk, hogy a kezünk nyomán szép legyen a város – mondta Varga Eliza.

Új arculatot kap a Jövő negyed

(Folytatás az 1. oldalról)

a Hóvirág, a Szegfű, a Fecske, a Május 1., a Fenyő, az Állomás és a Rózsa utcában. A felújítandó utcákon az új aszfaltszőnyeget, a járdák járólapjait, a parkolók kiépítését őszig befejezik. Összesen 8,3 kilométernyi út korszerűsítését végézzük el. Ott, ahol teljes felújítás történik, például a Jövő negyedben, a tömbházak közötti zöldövezetet is rendbe tesszük, a területet feltöltjük földdel, füves részeket alakítunk ki, így az egész negyed új arculatot kap – fogalmazott Kis István.

A hivatal perel, a pénz elúszott

– Legutóbbi tereputunk alkalmával fényképeket készítettünk a szétvert művelődési házról, melynek felújítására közel 8 millió lej pályázati támogatást nyertek. Azóta semmi sem változott, a munkálatokat nem folytatták. Mi történt?

– A közbeszerzésen egy kolozsvári vállalkozó, a Routsone nyerte meg a munkálatokat, de egy Fehér megyei alvállalkozónak adták át. Mint nagyon sokszor más objektumok esetében is, a kivitelező cégek többfelé pályáznak, megnyerik a munkát, de a vállaltakat nem tudják teljesíteni, mert nem rendelkeznek elegendő munkaerővel. A kivitelező szétbontotta az épületet, csupán a falak és a tető maradt meg. Másfél év leforgása alatt sem készítette el a tervet, ennek hiányában nem kezdhették el az újjáépítést. A polgármesteri hivatal perbe hívta a céget, de a pályázaton elnyert finanszírozás elúszott – mondotta az alpolgármester.

Kis István alpolgármester

Új épületet terveznek az 1-es iskola udvarára

– A közelmúltban szó esett arról is, hogy korszerű osztálytermeket kell létrehozni az 1-es számú általános iskolában. Sikerül-e ezt megvalósítani?

– Az 1-es iskola osztályai jelenleg három épületben tanulnak. A főépületen kívül az udvaron van egy régi L alakú épület, és van egy kisebb, az iskolával szembeni kis utcában. Utóbbi kettő elég rossz állapotban van, nem felel meg a mai követelményeknek. Az önkormányzat azt szeretné, ha egy új épület-szárny épülne az L alakú helyen, ahová a két régi épületben tanuló gyerekek számára korszerű osztálytermeket létesítenének. Most készül a dokumentáció, hogy a két hónap múlva megnyíló pályázati lehetőséget kihasználhassuk – mondta Kis István.

A próbaérettségi jó tudásmérő

A múlt héten zajló próbaérettségien a líceum magyar tannyelvű XII. D osztályából 17 diák vett részt – tájékoztattott Székely Zoltán aligazgató. A magyar anyanyelvű diákoknak gondot jelentett a román vizsga, nehezen találták a tételeket. Főleg azoknak okozott nehézséget, akik faluról, magyar környezetből – Magyarózdtról, Magyarbükksősről, Istvánházaról – érkeztek a líceumba. A gyerekek úgy nőnek fel, hogy nincs kapcsolatuk román anyanyelvű gyerekekkel, a románt pedig még mindig nem idegen nyelvként oktatják.

– A próbaérettségi jó tudásmérő, az eredményekkel szembesülve tudják meg a diákok, hogy milyen szinten állnak. Ahhoz, hogy az érettségi vizsgán jó eredményeket érjenek el, folyamatosan kell ismételnük. A matek is nehéz, nagyon rá kell húzni, a tanárunk Kovács Imola, ő készíti fel a végzősöket az érettségire. Hogy milyen eredményekre számíthatunk?

Közepesre, mert az osztály teljesítménye középszintű, vannak nagyon jók, vannak közepes és gyengébben teljesítő diákjaink, akik elvégzik a 12 osztályt, de nem fognak érettségizni – mondotta az aligazgató.

A líceum jelenleg három projektet bonyolít, az összes iskolában okostáblákat, két okoslabort szerelnek fel, a szakiskolában munkavédelmi ruhát kapnak a diákok, a varrodát pedig teljesen felújítják és korszerű gépekkel látják el.

Székely Zoltán aligazgató

Fotók: Nagy Tibor

Kétférfős fehérvári győzelmével élre állt a Ferencváros

A Ferencváros Varga Barnabás két góljával 2-0-ra nyert a Fehérvár otthonában vasárnap, a magyar labdarúgó NB I 24. fordulójában, ezzel a Paksot megelőzve a tabella élére állt.

A forduló rangadójának első félórása a Ferencváros fölényét hozta, a címvédő többet birtokolta a labdát, és próbált a jól tömörülő hazai védelem mögé kerülni. A Fehérvár biztos védekezéséből igyekezett néhány húzással az ellenfél tizenhatosa közelébe jutni, több-kevesebb sikerrel. Továbbra is a fővárosi zöld-fehérek voltak kezdeményezőbbek, azonban a Vidi járt közelebb a gólszerzéshez, amikor Nejc Gradisar lövését nagy bravúrral toltta ki Dibusz Dénes. Szünetre mégis Fradi-előnyvel vonultak a felek, mivel Marquinhos tökéletes beadása után Varga Barnabás a kapuba fejejt.

A második félidő elején megduplázták góljainak számát és a Ferencváros előnyét Varga Barnabás. Tovább támadott a vendégszapat, a

Varga Barnabás két újabb gólt szerzett

Fotó: MTI/Hegedűs Róbert

hazaiak pedig kissé hitükhagyottan futballoztak ebben az időszakban. A hajrához közeledve a cseréktől felpörgött a Fehérvár, de igazi gólszerzési lehetősége nem volt, az FTC megérdemelten győzött.

Jegyzőkönyv

NB I, 24. forduló: *Fehérvár FC – Ferencvárosi TC 0-2 (0-1)*.

Székesfehérvár, Sóstói Stadion, 8061 néző, vezette: Berke. *Fehérvár FC*: Tóth B. – Bese, Csongvai, Serafimov, Spandler (60. Simut), Gergényi – Katona M., Sigér (88. Berki), Christensen (60. Tóth T.) – Gradisar (88. Kovács P.), Stefanelli (69. Pető). *FTC*: Dibusz – Makreckis (79. Botka), Wingo, Cissé, Civic – Abu Fani, Maiga – Loncar, Zachariassen, Marquinhos (79. Szevikjan) – Varga B. (79. Pesic).

Gólszerző: Varga B. (42., 51.). Sárga lap: Katona M. (22.), Serafimov (50.), illetve Varga B. (59.).

Labdarúgás, BL

Bajnokok Ligája: a mai program

Két visszavágóval folytatódik ma a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntője. A Porto 1-0-s előnyvel látogat az Arsenalhoz, míg a Barcelona a Napolit fogadja, amellyel három hete 1-1-es döntetlent játszott.

Mindkét találkozót 22 órakor kezdődik.

A tabella

1. Ferencváros	23	16	3	4	61-22	51
2. Paks	24	15	5	4	43-27	50
3. Fehérvár FC	24	12	3	9	42-36	39
4. Puskás AFC	24	9	8	7	37-28	35
5. Kecskemét	24	10	3	11	35-37	33
6. Debrecen	24	9	6	9	32-30	33
7. Diósgyőr	23	9	5	9	37-36	32
8. MTK	24	9	5	10	31-46	32
9. Újpest	24	9	3	12	31-47	30
10. ZTE	24	8	5	11	35-45	29
11. Kisvárd	24	6	2	16	25-39	20
12. Mezőkövesd	24	5	4	15	22-38	19

Eredményjelző

* NB I, 24. forduló: Paks FC – Debreceni VSC 1-1, Fehérvár FC – Ferencvárosi TC 0-2, Zalaegerszeg – MTK Budapest 2-2.

* NB II, 24. forduló: Pécsi MFC – BVSC-Zugló 1-1, Kolorcity Kazincbarcika SC – Gyirmót FC Győr 1-0, Szombathelyi Haladás – BFC Siófok 3-2, Szeged-Csanád Grosics Akadémia – HR-Rent Kozármisleny 2-0, Vasas FC – FC Ajka 0-0, Soroksár SC – Tiszakécskei LC 1-0, Budafoki MTE – Nyíregyháza Spartacus FC 3-2, Credobus Mosonmagyaróvár – Aquival FC Csákvár 0-1. Az élcsoport: 1. Nyíregyháza 54 pont/24 mérkőzés, 2. Győri ETO 45/23, 3. Vasas 45/24.

* Szuperliga, 30. forduló: Universitatea 1948 Craiova – CSU Craiova 1-2. Az élcsoport: 1. FCSB 64 pont, 2. Rapid 1923 55, 3. Kolozsvári CFR 1907 53.

Folytatódott Verstappen sikersorozata

A címvédő és háromszoros világbajnok Max Verstappen, a Red Bull versenyzője rajt-cél győzelmet aratott a vasárnapi Forma-1-es Szaúdi Nagydíjon Dzsiddában.

A 26 éves holland pilóta kiválóan kapta el a rajtot, és esélyeshez méltón azonnal elhúzott, az első kör végén már csaknem másfél másodperc volt az előnye a mögötte száguldó Leclerc-rel szemben. A monacói a második helyet sem tudta sokáig tartani, a negyedik kör elején ugyanis Sergio Pérez átvette tőle ezt a pozíciót.

A hetedik körben Lance Stroll (Aston Martin) a gumifalba csapódott autójával, a mentés idejére pedig a pályára hajtott a biztonsági autó. A Red Bull azonnal a boksza hívta kerékcserére Verstappent és Pérezt is, s ugyanígy tett többek mellett a Ferrari Leclerc-rel, a McLaren viszont a pályán tartotta Lando Norrist, a Mercedes pedig Hamiltont.

A két körrel későbbi újraindításnál így Norris diktálhatta a tempót az élen, mögötte Verstappen, Hamilton, Pérez, Leclerc volt a sorrend. A 12. körben Verstappen átvette a vezetést Norristól, Pérez pedig Hamiltont hagyta le a harmadik helyért. A hétszeres világbajnok britet aztán Leclerc is megelőzte, Pérez pedig a 18. körben visszavette a második pozíciót Norristól, akit hiába üldözött és ért is utol féltávnál Leclerc, lehagyta csak a 27. körben sikerült.

A folytatásban a Verstappen által vezetett kettős Red Bull-sikert senki nem tudta veszélyeztetni, a vakbélműtéten átesett Carlos Sainz Jr.-t helyettesítő brit újonc, a 18 éves Oliver Bearman pedig a 11. helyről rajtolva hetedikként ért célba a Ferrarival.

A vb két hét múlva az Ausztrál Nagydíjjal folytatódik Melbourneben.

Eredményjelző

Forma-1-es Szaúdi Nagydíj, Dzsidda (50 kör, 308,450 km): 1. Max Verstappen (holland, Red Bull) 1:20:43.273 óra, 2. Sergio Pérez (mexikói, Red Bull) 13.643 másodperc hátrány, 3. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 18.639 mp h., 4. Oscar Piastrri (ausztrál, McLaren) 32.007 mp h., 5. Fernando Alonso (spanyol, Aston Martin) 35.759 mp h., 6. George Russell (brit, Mercedes) 39.936 mp h., 7. Oliver Bearman (brit, Ferrari) 42.679 mp h., 8. Lando Norris (brit, McLaren) 45.708 mp h., 9. Lewis Hamilton (brit, Mercedes) 47.391 mp h., 10. Nico Hülkenberg (német, Haas) 1:16.996 perc h.

* leggyorsabb kör: 1:31.632 perc (Leclerc, 50. kör)

* pole pozíció: Verstappen

Legfiatalabbként szerezte meg a 100. dobogós pozíciót

Verstappen sorozatban 43. alkalommal végzett pontszerző helyen, és ez karrierje során a 100. dobogós pozíciója, egyben ő a legfiatalabb az F1 történetében, aki elérte ezt a mérföldkövet. Eddig a négyszeres vb-győztes Sebastian Vettel birtokolta ezt a címet, ő 30 évesen és 265 napon jutott el a 100 dobogóig. Verstappennek ez 26 évesen és 161 napon sikerült. A holland címvédő Vettel, Lewis Hamilton, Michael Schumacher, Alain Prost, Fernando Alonso és Kimi Räikkönen után a hatodik versenyző lett az F1-ben, aki eljutott 100 dobogós helyezéssig.

A vb-pontversenyek állása

* versenyzők: 1. Verstappen 51 pont, 2. Pérez 36, 3. Leclerc 28, 4. Russell 18, 5. Piastrri 16, 6. Carlos Sainz Jr. (spanyol, Ferrari) 15, 7. Alonso 12, 8. Norris 12, 9. Hamilton 8, 10. Bearman 6, 11. Hülkenberg 1, 12. Lance Stroll (kanadai, Aston Martin) 1;

* csapatok: 1. Red Bull 87 pont, 2. Ferrari 49, 3. McLaren 28, 4. Mercedes 26, 5. Aston Martin 13, 6. Haas 1.

Eddig tartott az idény, fiúk?

Bálint Zsombor

Harmadik vereségét szenvedte el zsinórban a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapata, ennél azonban sokkal súlyosabb, hogy milyen „teljesítményt” nyújtott az együttes a CSO Voluntari elleni mérkőzésen. Az idény előtti célkitűzést sikerült teljesíteni, a felsőházba jutottak, ez akkor azt jelenti, hogy ennyi volt, most már elég csak megjelenni a pályán az idény hátralévő időszakára? Netán korábban szeretnének vakációra menni, hiszen a 9-10. helyeken végzőknek április 6-án zárul az évad? Nem lenne ez kicsit túl korai?

Az előző meccsen a vereséget arra fogták, hogy hiányoztak a centerek, figyelmen kívül hagyva azt a szerencsétlenkedést, amit az első félidőben bemutatott. Most azt találták ki, hogy a mérkőzés előtt Sánta csak három edzésen vett részt, Lowrance pedig egyen sem. Csakhogy éppen ők ket-

ten voltak, akik valamit próbáltak is játszani Voluntari ellen. Valószínűleg próbált volna Nistor is, Bölöni is, ha több lehetőséget kapnak. Engi-Rosenfeld is, ha egyáltalán pályára léphetett volna, játszott viszont szinte végig Person, irányítóként 2 „kemény” ponttal, hogy tudja az ellenfél, kire nem kell figyelni, pályán volt 36 percen át Jeremić (mert nehéz ezt mondani, hogy játszott), aki sorozatban dobálta el és adta el a labdákat (27% mezőnyből!), mintha több lett volna neki belőle. A kispadra azonban nem ő, hanem Nistor ültetett le, miután dobott egy triplát. Talán megmagyarázná valaki, hogy amikor Jeremić a támadóidőből értékes másodpercekig patogtatja a labdát, majd az esetek döntő többségében ellenféllel a nyakán, időkrízisben dob távolról, az milyen taktikai elem?

Nem az első és valószínűleg nem is az utolsó veresége a csapatnak, láthattuk még rosszul játszani, de ennyire lélektelenül,

mondhatni nemtörődöm módra még soha. Ha a szabaddobásokat csak 57%-kal értékesítetted, az azt jelenti, hogy nem összpontosítasz, mert ez nem az ellenféltől függ. Ha az ellenfél 52%-ban dob távolról, az a védekező játékosok (összpontosítás, küzdeni akarás) minősíti. Ha az idényben eddig azonos statisztikákat gyűjtő ellenfél simán nyeri a lepattanózat, az sem fest valami pozitív képet a teljesítményedről.

A legsúlyosabb azonban, hogy George Trif olyan magyarázkodásba kezdett a meccs után, amelynek nem sok köze volt a pályán történetekhez, saját felelősségét meg sem említve. Gajović szerint még sok meccs van, össze kell szedniük magukat, és elődöntőbe jutásról beszélt (ilyen játékkal?). Csakhogy a következő találkozót pénteken a belföldön az idényben veretlen Kolozsvári U-BT otthonában játsszák. A csapat további lejjebb csúszása pedig borítékolható a középszakasz 6. fordulójától is.

Fotó: Nagy Tibor

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, középszakasz, 5. forduló: *Marosvásárhelyi CSM – CSO Voluntari 74:92 (22-25, 14-24, 19-21, 16-22)*.

Marosvásárhely, Simon László sportcsarnok, 1768 fizető néző. Vezette: Alin Faur (Temesvár), Vlad Cătoabaș (Bukarest), Matei Bănică (Bukarest). Ellenőr: Doru Vinași (Kolozsvár).

Marosvásárhely: Sánta 18 pont, Gajović 18 (2), Lowrance 12 (1), Jeremić 11 (2), Borșa 7 (1), Nistor 3 (1), Bölöni 3 (1), Person 2, Solyom, Mureșan. Kispadon: Paliciuc, Engi-Rosenfeld.

Voluntari: Polyák 19 pont (4), Feazel 17 (2), Allen 13 (1), Tohătan 10 (2), Olah 10 (2), Justice 8 (2), Shumate 7, Mitchell 4, Nicoară 4, Vida. Kispadon: Cotoară.

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, középszakasz:

* felsőház, 4. forduló: Bukaresti Dinamo – Nagyváradi CSM 81:84, Nagyszebeni CSU – Bukaresti Rapid 80:82; 5. forduló: Marosvásárhelyi CSM – CSO Voluntari 74:92, Nagyváradi CSM – Kolozsvári U-BT 84:85, Brassói Corona – Konstancai CSM 93:96, FC Argeș Pitești – Bukaresti Rapid 87:84; az állás: 1. Kolozsvár 26 pont, 2. Nagyvárád 23, 3. Pitești 21, 4. Voluntari 19, 5. Konstanca 18, 6. Marosvásárhely 18, 7. Rapid 18, 8. Brassó 17, 9. Nagyszeben 17, 10. Dinamo 15;

* alsóház, 4. forduló: CSM Baschet Petrolul Ploiești – Galaci CSM 96:75; 5. forduló: Foksányi CSM 2007 – Temesvári SCM 79:69, Bukaresti ABC Laguna Sharks – CS Vâlcea 1924 53:82, Zsilvásárhelyi CSM – CSM Baschet Petrolul Ploiești 75:81, SCM U Craiova – Galaci CSM 80:68; az állás: 1. Craiova 20 pont, 2. Temesvár 19, 3. Zsilvásárhely 19, 4. Râmnicu Vâlcea 18, 5. Ploiești 16, 6. Foksány 15, 7. Galac 13, 8. ABC Laguna Sharks 12.

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Megéri várni az új Apple Watchra?

Elérkezett a féldió, kereken fél év múlva megérkeznek az Apple új telefonjai és okosórái. Így adja magát a kérdés, hogy megéri-e várni az új termékekre? A múlt héten beszámoltunk a legfrissebb hírekről és híresztelésekről az új iPhone kapcsán, most pedig eljött az idő, hogy külön kitérjünk az Apple Watchra. Az Apple Watch lényegében a szinonimája lett az okosóranak, a legtöbb kínai vállalat ezt próbálja lemásolni, több-kevesebb sikerrel. Ha követjük az okosóra eddigi történetét, látható, hogy háromévente jön egy-egy nagyobb változás, hiszen az első három széria lényegében ugyanaz volt, a negyedik-ötödik-hatodik sem hozott egymáshoz képest nagy eltérést, csak néhány szoftveres újdonságot. Továbbá a hetedik-től a kilencedikig is lényegében ugyanazt a terméket kapták a vásárlók, mindössze apró finomhangolások történtek. Most viszont lejárt egy hároméves ciklus, így joggal lehet abban reménykedni, hogy az Apple valami nagyobb újítással fog előállni szeptemberben. És van még egy tényező, ami erre enged következtetni, mégpedig az, hogy ez lesz az Apple Watch tizedik generációja. Az iPhone-oknál is a tizedik évfordulós modellt, az iPhone X hozta el a nagy változást. Ugyanis 2017-ben ezzel a modellel vezették be a teljes képernyős designt és a FaceID-t. Tehát minden bizonnyal sok érdekességet hoz a tizedik Apple Watch. De lássuk, hogy miről árulkodnak a „tűzhöz közeli” források!

Mark Gurman, a Bloomberg munkatársa szerint az Apple a 10. évfordulót jelentős újratervezéssel szeretné megünnepelni. Arra törekednek, hogy egy, az eddiginél is vékonyabb formában dobják piacra a jubileumi okosórákat, amelynek a burkolata is vékonyabb lehet, illetve a pántoknak is új rögzítési módokat terveznek. Utóbbinak van egy másik magyarázata is, ugyanis elképzelhető, hogy az almás vállalat arra akarja kényszeríteni azokat, akik megvásárolják az új Apple Watchot, hogy új szíjakat is vegyenek hozzá. Az új rögzítési mód megeremtheti ugyanis annak a lehetőségét, hogy az eddigi szíjak ne legyenek jók a további modellekre. Híresztelések szerint egy mágnesesen kapcsolódó megoldáson dolgozik a vállalat, ezzel ugyanis helyet takaríthatna meg a belső alkatrészeknek, így könnyebben beleférne az órába

egy nagyobb akkumulátor. Ez egyelőre még csak híresztelés, de egyáltalán nem elképzelhetetlen, és lássuk be, szükség is lenne a hosszabb üzemidőre, hiszen ez az a paraméter, amelyben nagyon le vannak maradva a versenytársakhoz képest.

Ha már a hardvernél tartunk, Jeff Pu és Ross Young kijelzőelemzők úgy vélik, hogy az Apple egy új csúcscategóriás órán dolgozik, amelynek a képernyőátlója 2,1 hüvelyk lehet, és mikro-LED kijelzőt kapna. Információik alapján ez vagy 2024-ben, vagy 2025-ben érkezik meg. Tehát egyelőre nem tudni, hogy ez az Apple Watch tizedik generációjának újdonsága, vagy csak a 2025-ben érkező Ultra 3 fogja megkapni. A mikro-LED technológia kapcsán fontos megjegyezni, hogy ez energiatakarékosabb, hosszabb az élettartama, gyorsabb a válaszideje, valamint jobb kontrasztal és élénkebb színekkel rendelkezik. Röviden: minden szempontól nagy előrelépés lesz, amikor bevezetik ezt a technológiát az Apple Watchoknál.

De számos más új funkcióval is bővülni fog a szeptemberben érkező okosóra. Az egyik ilyen a vérnyomásfigyelés. Mark Gurman szerint az Apple be fog építeni egy vérnyomásfigyelő funkciót, amely állítólag tájékoztatni fogja a felhasználókat, ha a vérnyomásuk emelkedik. Az Apple rendszere a bennfentesek szerint az artérián keresztül a szívverés hullámainak a sebességét méri majd a szenzorjai segítségével. Az elemző azonban úgy véli, nem szabad arra számítani, hogy első használatától pontos értékeket fog mutatni, viszont idővel – és szoftverfrissítésekkel – képes lesz megtanulni, hogy helyesen mérje a vérnyomást. Továbbá a rendszer arra is lehetőséget fog kínálni a felhasználók számára, hogy feljegyezzék, mit csináltak akkor, amikor magas volt a vérnyomásuk. Ez hasznos lehet egy későbbi orvosi diagnózis felállításakor is. Az esetleges tévedések elkerülése érdekében az Apple Watch minden esetben azt fogja ajánlani a felhasználónak, hogy beszéljen az orvosával, és mérje meg hagyományos vérnyomásmérővel is a pontos szisztolés és diasztolés értékeket.

További újdonság az alvási apnoe észlelése, tünetei közé tartozik a hangos horkolás és az alvás közbeni légzéskima-

Tizedik generációs Apple Watch, koncepció

Forrás: Macrumors

radás. A Bloomberg állítása szerint az Apple Watch ezt az alvási előzmények és a légzésminták alapján becsüli fel, ezek alapján ajánlhatja azt a felhasználóknak, hogy keressék fel kezelőorvosukat.

Összességében nézve számos újdonsággal készül az Apple, ami miatt érdemes lehet megvárni okosórájának tizedik generációját. Az örömben ugyanakkor van egy kis üröm is. Nem tudni pontosan, hogy mikor fog megérkezni. Az első Apple Watchot 2014 szeptemberében mutatták be, de csak 2015 áprilisában jelent meg. Ennek fényében a válalalat bármelyik dátumot választhatja a bemutatásra. Viszont, tekintettel arra, hogy 2023 szeptemberében az iPhone 15 modellesaláddal debütált az Apple Watch kilencedik generációja, így a tizedik esetében is megfelelőbb lenne az ideai év szeptembere, az iPhone 16-os szériával együtt.

Jön az XMail

Ha megnézzük az e-mail-szolgáltatások piacát, akkor egyértelműen látszik, hogy a Google tulajdonában levő Gmail számlálja a legtöbb felhasználót, közel 2 milliárd ember használja ezt a szolgáltatást. Ezért is meglepő, hogy a sok tekintetben külön milliárdos Elon Musk úgy gondolja, hogy ideje vetélytársat állítani a népszerű szolgáltatásnak.

Nagyon úgy fest, hogy Elon Musk semmi-ből sem szeretne kimaradni. Legutóbb egy mesterséges intelligenciát fejlesztő vállalatot jelentett be, ami arra hivatott, hogy a ChatGPT-nek állítson konkurenciát, a napokban pedig saját X- (egykori Twitter) profilján jelentette be, hogy meg szeretné mérteni magát az elektronikus posta terén is. Saját maga jelölte ki a vetélytársát, a már említett globális első helyen álló Gmailt.

Ha hinni lehet a vállalatvezetőnek, a szol-

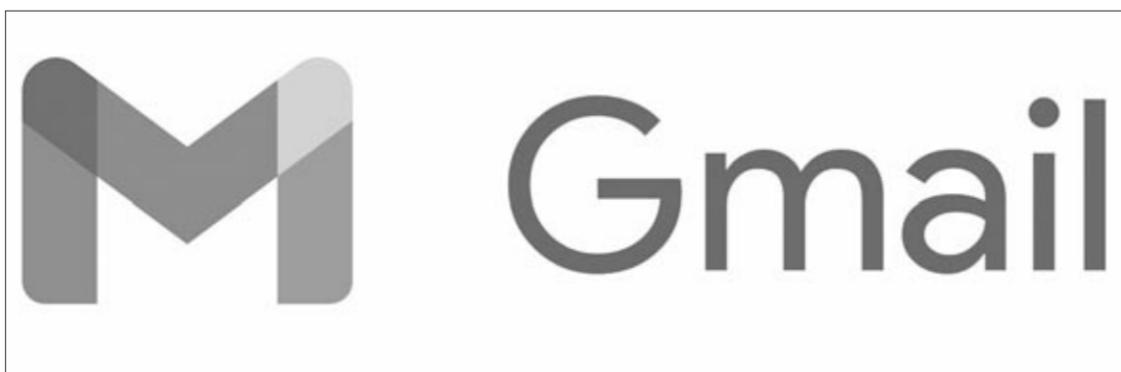
gálatás már fejlesztés alatt áll, de egyelőre még nagyon korai stádiumban jár. Azonban ennyi idő alatt is körvonalazódott néhány apróság, az egyik ilyen, hogy Musk célja egy olyan felület létrehozása, amely forradalmasítaná az e-mailek küldését és fogadását, továbbá gyorsabb, biztonságosabb és hatékonyabb lenne, mint a jelenlegi szolgáltatások. Hallani olyan funkciókról is, mint a végpontok közötti titkosítás, a blokklánc-alapú technológia a spam és a csalások elleni védelem érdekében. Továbbá a híresztelések szerint az e-mail-szolgáltatásban is jutna szerep a mesterséges intelligenciának, természetesen annak, amit Elon Musk vállalata fejleszt, illetve valahogy a Teslát, sőt még a SpaceX-et is integrálni szeretné a külön milliárdos. A Tesla kapcsán még lehetnek elképzeléseink, de hogy miként akarja az űrbe is eljuttatni az új szolgál-

tatását, az kérdéses. Talán arra pályázik, hogy a Starlink műholdalapú internetszolgáltatásnak köszönhetően a Nemzetközi Űrállomáson is az XMailt fogják használni? Már az is elég ambiciózus vállalkozás, hogy a Gmail konkurenciája lesz az új szolgáltatás, de mindezt a világűrbe is eljuttatni, az már tényleg minden képzeletet felülmúl!

A pontos megjelenési dátum egyelőre nem ismert, de vannak olyan spekulációk, amelyek értelmében ez a rendszer még idén bemutatkozhat, viszont ezt hivatalosan nem erősítették meg. Hozzá kell tenni azt is, hogy Elon Musk esetében semmit nem lehet biztosra venni, nem szabad elfelejteni, hogy az utolsó pillanatban szeretett volna kihátrálni a Twitter megvásárlásából, illetve a Teslánál is számos olyan modell van, amely éveket késett, vagy évek óta késik. Így benne van a pakliban az az opció is, hogy egyáltalán nem

fog megszületni ez a felület. Rhea Freeman közösségimédia-stratéga szerint viszont nem elképzelhetetlen, hogy valóban előrukkol Elon Musk az XMaillel, hiszen több felhasználó is jelezte, hogy örvendene egy ilyen levelezőrendszernek. Freeman megjegyzi, hogy Elon Musk számos változtatást hajtott végre a Twitternél, de ezek nem mindenkinek nyerték el a tetszését, így adja magát a kérdés, hogy az emberek rábíznák-e a leveleiket az XMailre, ha az valóban elindul.

Érdekes lenne követni, hogy miként tud növekedni, felhasználókat szerezni az új levelezőrendszer, valamint valóban képes-e felvenni a versenyt a legnagyobbakkal. A mesterséges intelligencia egy érdekes újítás lehetne az e-mailek tekintetében is, és borítékolható, hogy ezzel sok felhasználót át lehetne csábítani.

Gmail-logó

Forrás: Google

Forrás: MSPowerusers

A tankönyvekről...

Kuszálík Péter

...szólnék, a többi között a magyar nyelv-tankönyvekről. Csak a szembeszökő problémákat említem, mert a kérdések felvetése és megoldása túllépi egy hírlapi rovat kereteit (még akkor is, ha ez már a sokadik cikkem a tanügyi témakörben). Végiglapoztam néhány tankönyvet az utóbbi húsz tanév terméséből, megpróbáltam a közös jellemzőket meghatározni: zsúfoltak és a bőség zavarával küszködnek; haszontalanságokkal foglalkoznak, és hiányzik belőlük a rendszer.

A példaként választott egyik kötet 2012-ben jelent meg: *A székelység története. Kézikönyv és tankönyv az általános iskolák VI. és VII. osztályai (valamint minden érdeklődő) számára*. Kényszermegoldásnak vélem, mert a kézikönyv nem tankönyv, és fordítva. A kézikönyveket (lexikon, kronológia, bibliográfia, szótár stb.) csak alkalmanként veszik le a polcra, hogy valamilyen adatot megkeressenek benne; egy tankönyvet pedig elejétől végigolvastatnak a tanulóval. Nem folyamatosan, hanem egy tanév alatt. E két könyvtípust ellentétes szempontok szerint kell összeállítani. Nehéz összehangolni a két stílust (más-más a szerkesztésük, tördelésük és az illusztrációs anyaguk).

A kötet leginkább egy történelmi magazinhoz hasonlít: színes és felszínes. Számomra nem szempont az, hogy Párizsban is ehhez hasonló könyveket nyomtatnak. Ha egy oldalra négy-öt doméniumból összeválogatott szövegek vannak elszórva, az nem

szolgálhatja az alapvető célt: a kiemelt téma megértését és a tudás rögzítését. A törzsszöveg fehér alapra, az olvasmányok tudósínú háttérre nyomtatva, dőlt betűvel; továbbá – halványkék alapon – a fő témához kapcsolódó apróságok, életrajzok, magyarázatok, illusztrációk. Tekintetbe kellett volna venni az emberi szem és agy működési elveit. A foveális és periferikus látás, valamint az 'egyszerre csak egy dologra figyelhet az ember' jellegzetessége arra kellene készítse a szerkesztőket, hogy kerüljék a zsúfoltságot. A cél nem az olvasó elkápráztatása, hanem egy bizonyos fajtájú és szintű tudás átadása. Tankönyvekről beszélünk, nem a Las Vegas-i főutca esti fényeiről.

Másik példa. Korábban szót ejtettem arról, hogy Vida Gábor egyik könyvéhez pedagógiai segédletet állított össze egy jámbor irodalmár. Öt oldalon mondikál ezt-azt, és a jegyzetekben kéttucatnyi olvasnivalót ajánl: interjút, elemzést, esszét, komparatistikai eszmefuttatást, kritikát stb. Majd így kergeti örületbe a szegény diákok: „Emelt óraszámában, fakultáción a teljes regény feldolgozása lehetséges, de gondosan kiválasztott szemelvények segítségével középszinten is tanítható, érettségi tétellé formálható. Ha a tanár az utóbbi megoldás mellett dönt, érdemes olyan részletet választani, melynek értelmezése összekapcsolható egy klasszikus mű tanításával. [Majd érkezik a tanulság: a hasonlóságokat és különbségeket megszámolhatjuk ugyan, de semmi értelme. A vascsót nem elemzik, hanem megesszük.] – A magyarországi érettségi vizsgakövetelmé-

nyek szerint Vida Gábor és az *Egy dadogás története* irodalomtételként a 3. témakörben (Kortárs szerzők) és a 7. témakörben (Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom) szerepelhet. A követelmények kijelölik a tematikus-motivikus, illetve a műfaji-poétikai értelmezési szinteket és megközelítéseket. A regény elemzéséhez a nemzedékek, család, beavatás, diktatúrák világa tematikus fókusz, illetve az azonos műfajú alkotások összehasonlítása (műfaji-poétikai fókusz) ajánlható.”

Hablaty. Azzal, hogy vizsgálni kezdenek egy – élményt jelentő, katartikus – regényt: lapjaira szedik, savba mártják, majd nagyító alatt is megszemlélik, semmivel sem lesznek okosabbak. Úgy járnak, mint Földes Robi, aki felboncolta a plüssmaciját, és meglepődött az eredményen: gyaluforgács és fűrészpör; tematikus motivika és motivikus tematika.

Harmadik példa. Nyolcadikos magyar nyelv és irodalom (EDP, 2021. 24. p.). Egy kis olvasmány után, a feladatok között szerepel ez a kérdés: „Vajon miért nevezi labirintusnak a gyermek a könyvtárat? A magyarázatban használd fel a labirintusról megadott alábbi információt.” [Ne tessék haragudni: hány bit értékű ez az 'információ'? Ha már így belepottyantunk az informatikába...], „Labirintus: Bonyolult folyosórendszer, úthálózat, amelyben – a tájékozódás nehézsége miatt – csak az arra érdemes [ember] juthat el a középpontba, majd találhat ki onnan. A hétköznapiból a szentbe, a világméközphez vezető út. A rajta való áthaladás beavatás, a lélek, az újonc próbája. A középpont terem a titok, a misztérium, a szent hely, az onnan való kijutás pedig a halál általi új-

jászületés. Így a labirintus a szellem győzelme az anyagi szféra fölött.” (A tankönyv megadja az idézet forrását is: „Szimbólumtár. Jelképek, motívumok, témák az egyetemes és a magyar kultúrából.”)

A tankönyvet tizenöt éves gyermekeknek szánták, akiknek halvány segédjegyzői fogalmuk sincs a következő szimbólumokról: beavatás, újonc, szellem, világközép, misztérium, szent hely, halál általi újászületés, lélek, anyagi szféra. S akkor azon csodálkozunk, hogy a kölykök nem értik a szöveget. (A tankönyvben idézett 'gyermek' a labirintus közismert jellemzőire utalhatott: könnyen eltéved benne az ember, és nehezen találja meg a kijáratot.)

Ez a sok mélyértelmű fogalom csak a titokzatosságot fokozza, az ókori bölcsék által kitalált hókuszpókusz része. Akkoriban találták ki azt, hogy a tudomány nagy csarnokába csak azok léphetnek be, akiket a bölcsék – a 'körön belül állók' – arra érdemesnek találnak. Ezzel kapcsolatos az *ezoterikus* szó is, jelentése: titkos, rejtett, csak a beavatottak számára elérhető tudás. Tény, hogy a Tudás-hegység csúcsaira csak egy hosszú lépcsősoron lehet följutni. Minden lépcsőfok egy könyv. Az iskolai tankönyvekkel kezdődik, majd komolyabb olvasmányokkal és szakkönyvekkel folytatódik. Harmincéves korodra már sok mindent tudsz, de mihamar rájössz, hogy nem elegendő. Arra is rádöbben, hogy nem érdemes hajszolni az elérhetetlent, nem te vagy az, akit 'beavatnak a nagy titkokba'. Pepitől tudom: a boltban megvásárolható – ezoterikusnak mondott – könyvek nem a 'beavatásról' szólnak; az igazi titkot senki se tudja, az arról való fecsegés pedig csak rek-lámszöveg.

Borbély László államtanácsos Brüsszelben: Románia közvetlenül érdekelt az igazságos átmenet nyújtotta lehetőségekben

Belgium klímaügyi, környezetvédelmi, fenntartható fejlődésért és európai zöldmegállapodásért felelős minisztériuma március 4-5-én szervezte meg Brüsszelben az igazságos átmenet folyamatára vonatkozó konferenciát az Európai Tanács belga elnökségének égisze alatt. Borbély László államtanácsos az Európai Fenntartható Fejlődési Hálózat (ESDN) tavaly megválasztott elnökéként meghívott felszólalója volt az eseménynek.

„A döntéshozatal valamennyi szintjén sokszor esik szó azokról a társadalmi és gazdasági kihívásokról, amelyeket a zöldátállás jelent. Románia egyike azoknak az országoknak, amelyek közvetlenül érdekeltek ennek a folyamatnak az alakulásában, hiszen komoly beruházásokra van szükség ahhoz, hogy elensúlyozni tudjuk azokat a gazdasági veszteségeket, amelyeket a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése jelent. Lehetőségeink szorosan kapcsolódnak a rendelkezésünkre álló támogatásokhoz, hiszen az EU harmadik olyan országa vagyunk, amely ezekre az elköltött forrásokra támaszkodik. Hasonlóan fontos számunkra az, hogy a fenntartható fej-

lődés partnereiként tartsanak számon, és itt most az Európai Fenntartható Fejlődési Hálózat (ESDN) nevében is hangsúlyozom ezt. A szervezetet 21 éve hozták létre, azóta pedig szakmailag széleskörűen elismert struktúra, amely számtalan szakértőt tömörít a csatlakozó közigazgatásokból, lehetővé teszi a követendő gyakorlatok és tapasztalatok cseréjét. Tevékenységünk és elkötelezettségünk által pedig a fenntarthatóság érdekeit a leginkább számottevő európai döntéshozók körében képviselhetjük” – hangsúlyozta Borbély László.

A konferencián 350 résztvevője volt, köztük európai biztosok, miniszterek, diplomata, európai intézmények képviselői és alkalmazottjai, továbbá civil szervezetek képviselői 27 EU-tagállamból, a rendezvény célja pedig az volt, hogy feltérképezze a társadalom különböző szegmenseinek elvárásait a majdani Európai Bizottsággal szemben. A leggyakrabban hangsúlyozott gondolatok között volt az igazságos átmenet támogatásának folytatása, illetve egy olyan intézmény létrehozása, amely megfigyeli és követi az igazságos átmenet folyamatát, de hangsúlyozták

Vesa Tarava és Borbély László

ugyanakkor az Európai Unió versenyképessége fenntartásának szükségességét is.

A konferencia ideje alatt Borbély László államtanácsos az ENSZ fenntartható fejlődésért felelős koordinátori minőségében találkozott Zakia Khattabival, Belgium

klímaügyi, környezetvédelmi, fenntartható fejlődésért és európai zöldmegállapodásért felelős miniszterével, illetve Vesa Taravával, az Európai Bizottság Főtitkársága európai zöldmegállapodásért felelős egységének vezetőjével. (közlemény)

SocialMed központ szenvedélybetegeknek

A függőségnek ára van

Szer Pálosy Piroksa

Marosvásárhelyen, a Somostetőn magánberuházással kivitelezett terápiás közösségi központot létesítettek szenvedélybetegek kezelésére, amit az országban egyedülálló központként mutattak be.

A SocialMed központban a nyugati terápiás technikák által követett multidiszciplináris megközelítéssel kezelik a függőségeket és azok társbetegségeit. Remélhetőleg a magánintézménybe jelentkezők kezelésébe előbb-utóbb az állam is beépül, mert egy átlagfizetésből élő személy számára egyelőre túl magasnak tűnhet a szenvedélybetegségből való gyógyulásért fizetendő kezelés összege.

Megkeresésünkre Oana Muntean pszichológus, a Social Med Egyesület elnöke hangsúlyozta, hogy az általuk kidolgozott koncepció szerint a terápia napi 24 órán át tart, és maximum 25 lakót tudnak fogadni. Multidiszciplináris terápia keretében az ideggyógyászat, a pszichiátria, a pszichoterápia, a pszichológia és a társadalomtudományok fejlett technikáit alkalmazzák. A Németországban gyakorló dr. Ruxandra Ivan-Vascan pszichiátriai és pszichoterápiás alapellátó szakorvos, a Social Med koncepció társszerzője szerint a rehabilitációs folyamat egymást követő lépések sorozatából áll, amelyeket egyénre szabottan alkalmaznak. A járóbetegrendszerben történő előzetes felvételt követi a próbaidőszak pszichológiai teszttel, az elvonási tünetek esetleges kezelése, és csak

ezután kerül sor a rehabilitációra való felvételle, amit a társadalmi-szakmai reintegrációs szakasz követ.

A központ és a terápiás koncepció partnerei Oana Muntean pszichológus, a Social Med Egyesület elnöke, Cristian Gaboș-Grecu pszichiáter, Ruxandra Ivan-Vascan pszichiáter és Călin Herta.

– *Mivel magánközpontról van szó, az Országos Egészségbiztosító felvállalja-e a kezeléseket vagy azok egy részének az állami finanszírozását?* – kérdeztük az egyesület elnökét, Oana Muntean pszichológust.

Forrás: a SocialMed központ Facebook-oldala

– Ez egy magánközpont, ezért egyelőre az állam nem finanszírozza, mivel hiányos a rehabilitációs központokról szóló törvény. Azonban keressük azokat a jogi kereteket, amelyek révén az elszámolások megtörténhetnek. Mivel ez az első ilyen jellegű központ az országban, remélhetőleg megtalálják a módját a szolgáltatások elszámolásának.

– *Mi az eljárás a fekvőbeteg- vagy járóbeteg-kezelés esetén? Szükséges a háziorvostól vagy szakorvostól küldőpapír?*

– Előzetes orvosi vizsgálatra kerül sor, beleértve a laboratóriumi vizsgálatokat, a pszichiátriai és pszichológiai értékelést, a diagnózis felállítását, a hatékony kezelés módját és a befektetés szükséges időtartamát. Nem feltétlenül szükséges a háziorvos beutalója, a felvétel önkéntes alapon történik.

– *Ha a kezeléseket teljes egészében kifizetik, körülbelül mennyibe kerül például egy kábítószer- vagy alkoholfüggő személy egy napi kezelése?*

– Ez nagyban függ attól, hogy a beutalt szenvedélybetegnél milyen függőség áll fenn, és mióta. A kezelést ennek függvényében kell összeállítani, és a központban való tartózkodás is ettől függ. Az árak egy napra 400 lejtől kezdődnek, amely magában foglalja az elkötelezett szakorvosok csapatának a tevékenységét, az elszállásolást, az étkezést, a gyógy-szeres kezelést és a terápiát.

– *Annak tudatában, hogy a kezelés időtartama személyenként eltérő, körülbelül milyen kezelési időszakot alkalmaznak egy szenvedélybetegnél vagy játékkülfüggőnél?*

– A kezeléseket ideális időtartama ahhoz, hogy az eredmények látványosak legyenek, hat hónapról kezdődik.

A SocialMed Terápiás Közösségi Központ Marosvásárhelyen, a Posada utca 35. szám alatt található, további információk a központ www.socialmed.ro honlapján.

Oscar-díj

Az Oppenheimer lett a legjobb film, Mihalek Zsuzsa is Oscart kapott

Az Oppenheimer kapta a legjobb film díját a helyi idő szerint vasárnap este Los Angelesben megrendezett 96. Oscar-gálán, amelyen Mihalek Zsuzsa, a Szegény párok díszletberendezője is elnyerte az amerikai filmakadémia díját a legjobb produkciós tervezés kategóriában Shona Heath és James Price brit látványtervezővel együtt.

A díjátadó nagy győztese Christopher Nolan Oppenheimere volt 7 díjjal. Nolannek a filmakadémia a rendezés díját is odaitélte, így két Oscarral távozhatott a ceremóniáról. Az Oscar-szobrot átvéve a rendező megjegyezte, hogy a filmipar évszázados múltra tekint vissza, és még mindig fejlődik. „A világot jelenti számomra az a tudat, hogy úgy gondoljátok, jelentős része vagyok ennek” – mondta.

Az atombomba atyjáról, J. Robert Oppenheimerről forgatott film főszereplője, Cillian Murphy a legjobb színész kategória Oscar-szobrát nyerte el. Mint mondta: „mindannyian Oppenheimer világában élünk”, ezért díját „a mindenütt jelen lévő béketeremtőknek” ajánlotta fel.

Az életrajzi filmben Lewis Strausst, az amerikai Atomenergia Bizottság egykori elnökét játszó Robert Downey Jr. a legjobb férfi mellékszereplő Oscar-díját kapta. „Szeretnék köszönetet mondani szörnyű gyermekkoromnak és a filmakadémiának, ebben a sorrendben” – viccelődött a pályafutása első Oscarját elnyerő színész.

Az Oppenheimerért Hoyte van Hoytema szerezte meg a legjobb operatőr díját, és Jennifer Lame, a film vágója is díjazott lett. A legjobb filmzene mezőnyben szintén az Oppenheimer nyert: a zeneszerző Ludwig Göransson második Oscarját vihette haza.

Az Alasdair Gray skót író regénye nyomán forgatott Szegény párok 11 jelöléséből végül négyet váltott díjra, köztük a produkciós tervezés kategóriában. Az Oscar-gálán Mihalek Zsuzsa nevében is Shona Heath és James Price vette át a díjat.

„Óriási öröm, kiváló eredmény és újabb lendület a magyar filmeseknek és az egész ágazatnak Mihalek Zsuzsa Oscar-díja Jorgosz Lánthimosz Szegény párok című, Magyarországon készült filmjéért” – fogalmazott az MTI-hez eljuttatott közleményében Káel Csaba, a magyar mozgóképipar fejlesztéséért felelős kormánybiztos, hozzátéve: Mihalek Zsuzsa hazai szakemberekből álló berendező csapatával filmtörténeti jelentőségű alkotás létrejöttéhez járult hozzá, melyet világpremierje óta méltatnak és díjaznak világszerte. „A magyar filmek ismét bizonyították, hogy tehetségükkel, lelkesedésükkel, szorgalmukkal világszínvonalú produkciókat alkotnak, melyek tovább növelik a magyar filmipar presztízsét a világban. Nagy örömmel gratulálók Mihalek Zsuzsának, Kemény Ildikó producernek és az egész csapatnak!” – írta a kormánybiztos.

A Szegény párok a maszk és haj, valamint a jelmez kategóriában is nyert. Holly Waddington jelmeztervező a díjat átvéve elismeréssel emlékezett meg a magyarországi forgatásról is.

A Szegény párok főszerepéért kapta meg a legjobb színésznő Oscarját Emma Stone. Az érzelmeivel küzdő

színésznő – aki azzal indította köszönőbeszédét, hogy elárulta, elszakadt a ruhája – a film teljes alkotógárdájának és színészcapatának ajánlotta díját. Stone 2017-ben a Kaliforniai álomért egyszer már elnyerte a legjobb színésznő Oscarját.

A legjobb női mellékszereplő díját Da'Vine Joy Randolph, a Téli szünet sztárja vehette át. „Olyan sokáig más akartam lenni, de most rájöttem, hogy csak önmagamnak kellett lennem, és köszönöm, hogy megláttatok” – mondta könnyeivel küszködve a Dolby Színház közönségének a színésznő.

Az Érdekvédelmi terület című brit film kapta a legjobb nemzetközi film Oscarját. Jonathan Glazer, az Auschwitzban forgatott holokausztdráma rendezője a díjat megköszönve elmondta, hogy a koncentrációs tábor parancsnokáról szóló filmjével az erőszak természetét akarta bemutatni. „Azt gondoljuk, hogy soha nem tudnánk így viselkedni, és nem is viselkedünk így, de szerintem ebben nem kellene ennyire biztosnak lennünk” – fűzte hozzá Glazer, aki a Gázai övezetben folyó háborúra is felhívta a figyelmet.

A legjobb eredeti forgatókönyv Oscar-szobrát Justine Triet és Arthur Harari vehette át az Egy zuhanás anatómiája című filmért. A legjobb adaptált forgatókönyv díját pedig az American Fiction írója, Cord Jefferson kapta.

A legjobb dokumentumfilmért járó elismerést a 20 nap Mariupolban alkotóinak ítélte oda a filmakadémia. „Ez Ukrajna történetének első Oscar-díja” – mondta el Msztyiszlav Csernov ukrán filmrendező. Az ukrainai háborúra utalva hozzátette: „megtiszteltetés számomra, de valószínűleg én leszek az első rendező ezen a színpadon, aki azt mondja, bárcsak sohase készítettem volna el ezt a filmet”.

A rövid dokumentumfilm díját a The Last Repair Shop kapta.

A kisjátékfilm kategória győztese a Henry Sugar csodálatos története lett a ceremónián, amelyen a film alkotója, Wes Anderson nem volt jelen.

A legjobb hangért járó Oscart Tarn Willers és Johnnie Burn vehette át az Érdekvédelmi területért.

A legjobb filmdal Oscarját Billie Eilish és fivére, Finneas O'Connell kapta a Barbie What Was I Made For című számáért, amelyet a ceremónián élőben elő is adtak.

A látványeffektus díjáért a Godzilla Minus One stábja vonult a színpadra.

A legjobb animációs film Oscarját Mijazaki Hajao A fiú és a szürke gém című alkotásának ítélték oda, a legjobb rövid animációs film díját pedig a John Lennon és Yoko Ono zenéje ihlette War is Over! című produkció kapta.

A gála házigazdája Jimmy Kimmel volt, aki már negyedszer tért vissza ebben a szerepben. A díjátadók között szerepelt Steven Spielberg és Al Pacino is, akit állva üdvözöltek a sztárok.

Hagyományosan megemlékeztek az elmúlt egy évben elhunyt filmes alkotókról is. A megemlékezést a tavalyi Oscar-díjas dokumentumfilmből idézve a múlt hónapban elhunyt Alekszej Navalnij szavaival indították. (MTI)

Oscar-díj

A „Legjobb film” kategória kitüntetettjei 2000-től

2023	Oppenheimer	– rendezte: Christopher Nolan
2022	Minden, mindenhol, mindenkor	– rendezte: Daniel Kwan és Daniel Scheinert
2021	CODA	– rendezte: Sian Heder
2020	A nomádok földje	– rendezte: Chloé Zhao
2019	Élősködők	– rendezte: Bong Jzsun Ho
2018	Zöld könyv	– rendezte: Peter Farrelly
2017	A víz érintése	– rendezte: Guillermo del Toro
2016	Holdfény	– rendezte: Barry Jenkins
2015	Spotlight - Egy nyomozás részletei	– rendezte: Tom McCarthy
2014	Birdman	– rendezte: Alejandro González Inárritu
2013	12 év rabszolgaság	– rendezte: Steve McQueen
2012	Az Argo-akció	– rendezte: Ben Affleck
2011	A némafilm	– rendezte: Michel Hazanavicius
2010	A király beszéde	– rendezte: Tom Hooper
2009	A bombák földjén	– rendezte: Kathryn Bigelow
2008	Gettómilliomos	– rendezte: Danny Boyle
2007	Nem vének való vidék	– rendezte: Joel és Ethan Coen
2006	A téglák	– rendezte: Martin Scorsese
2005	Ütközések	– rendezte: Paul Haggis
2004	Millió dolláros bébi	– rendezte: Clint Eastwood
2003	A Gyűrűk Ura - A király visszatér	– rendezte: Peter Jackson
2002	Chicago	– rendezte: Rob Marshall
2001	Egy csodálatos elme	– rendezte: Ron Howard
2000	Gladiátor	– rendezte: Ridley Scott

Fotó: MTVA Színházban - MTI | © | © | www.mti.hu

Szünetel a vízszolgáltatás

Az AQUASERV Vállalat marosludasi fiókja felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy a villanyhálózaton végzendő munkálatok miatt, ami a maroscsapói vízüzemet látja el, **2024. március 11-én 9 órától 12-én 13 óráig** (becsült időpont) szünetelni fog az ivóvíz-szolgáltatás a következő településeken:

- Radnót – Mező utca;
- Maroscsapó;
- Csapószentgyörgy.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a szolgáltatás újraindítása-sakor a vízcsapokból rövid ideig zavaros víz fog folyni, a csövekből kimosódó lerakódás miatt. Azt tanácsoljuk, hogy ezt a vizet, a kitisztulásáig, csak háztartási célokra használják. Elnézésüket kérjük az okozott kellemetlenségért. Köszönjük megértésüket.

Az AQUASERV Vállalat marosludasi fiókja

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTAKÖVETÉSI SZOLGÁLAT

Közlemény

A MAROS MEGYEI TANÁCS, az „Árok átkezelése a DJ 142 megyei úton, Küküllőszéplak községben, beleértve a hálózatokat” projekt titulásra értesíti az érdekelteket, hogy a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség meghozta a besorolási döntést a tervre vonatkozóan: a környezeti hatásvizsgálati eljárásához nincs szükség környezeti hatástanulmányra.

A besorolási döntés tervezete és az azt megalapozó okok tanulmányozhatók a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídveg utca 10. sz. alatti székhelyén hétfőn 9-15 és keddtől péntekig 9-12 óra között, valamint a következő internetcímen: <http://apmms.anpm.ro>.

Az érdekeltek a besorolási döntéstervezettel kapcsolatos hozzászólásaikat/megjegyzéseiket elküldhetik a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség internetes oldalán a közlemény közzétételének dátumától számított 10 napon belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

A FŐJEGYZŐ nevében
Paul Cosma

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

RTL

**MAROSVÁSÁRHELY
MEGHALLGATÁS**

**DÖME'S MUSIC PUB AND MORE
STRADA REVOLUȚIEI 4.**

**2024.03.22. / PÉNTEK
20:00-22:00**

XFAKTOR.HU 06 30 195 9595

A HOLBACH és RÓZSA Közjegyzői Irodában,

amelynek székhelye: Marosvásárhely, Retyezát utca 12. szám, Maros megye, be van jegyezve a hagyatéki tárgyalás **KÉMENES VIORICA** elhunyt után, született 1938. július 7-én Kolozsváron, Kolozs megye, utolsó lakcíme: Marosvásárhely, Maros megye, elhunyt 2022. december 30-án.

Ezáltal megidézzük az elhunyt lehetséges örököseit, hogy jelenjenek meg legkésőbb 2024. március 25-én 12 óráig a Holbach és Rózsa Közjegyzői Irodában – Marosvásárhely, Retyezát utca 12. szám, Maros megye, telefonszám: 0265/268-518 – a hagyatéki tárgyalás ügyintézésében Kémenes Viorica elhunyt után, aki 1938. július 7-én született Kolozsváron (Kolozs megye), utolsó lakcíme: Marosvásárhely, Maros megye, elhunyt 2022. december 30-án.

A HOLBACH és RÓZSA Közjegyzői Irodában,

amelynek székhelye: Marosvásárhely, Retyezát utca 12. szám, Maros megye, be van jegyezve a hagyatéki tárgyalás **FRED ARTUR** elhunyt után, született 1940. március 13-án Bukarestben, Ilfov megye, utolsó lakcíme: Marosvásárhely, Állomás tér 3. szám, 2-es lakás, elhunyt 2017. február 27-én.

Ezáltal megidézzük az elhunyt lehetséges örököseit, hogy jelenjenek meg legkésőbb 2024. március 22-én 10 óráig a Holbach és Rózsa Közjegyzői Irodában – Marosvásárhely, Retyezát utca 12. szám, Maros megye – a hagyatéki tárgyalás ügyében Fred Artur elhunyt után, aki 1940. március 13-án született Bukarestben (Ilfov megye), utolsó lakcíme: Marosvásárhely, Állomás tér 3. szám, 2-es lakás, elhunyt 2017. február 27-én.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BE-ÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67733)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67733)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722)

**A Népújság Alapítvány
számít önre**

Akárcsak az előző években,

alapítványunk továbbra is hathatósan szeretné támogatni Maros megye magyarságának szellemi, kulturális gyarapodását, ösztönözni az ifjú tehetségek kibontakozását, érvényesülését, elősegíteni az olvasói igények kielégítését.

Ebben kéri barátai, a Népújság híveinek támogatását.

Kérjük, ajánlja fel jövedelemadója 3,5 %-át erre a célra!

Adataink:

Név: Fundația Népújság Alapítvány

Cím: 540015 Tg. Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9. et. II.

Adószám: 5093655

Bankszámlaszám: RO96 RNCB 0188 0349 7752 0001

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Dora Medicals	- 0265/212-971	- központ	- 0265/208-800
- információ	- 0766-121-234	• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	- 08008 208-888
• Központosított ügyelet			- 0265/312 436	• Fogyasztóvédelmi hivatal
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,			- 0265/250-120	• Vasútállomás
Csendőrség, Mentőállomás):	112		- 0265/263 351	- 0265/236-284
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Radiológia, echográfia		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés
• SMURD (betegekkel		Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446	(0-24 óra), professzionális balzsamozás
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Emma vendéglő,	- 0740-083-077	Nemzetközi halotyszállítás
• Sürgősségi szolgálat:		hidegtálcák készítése	- 0365/404-664	- 0265/215-119
- gyermekeknek	- 0265/210-177	• Prefektúra	- 0265/266-801	- 0744-282-710
Marosvásárhelyi		• RDS-RCS	- 0365/400-401	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330		- 0365/400-404	- 0265/263-865
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,		• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929	koporsók, kellékek,
otthongondozó szolgálat,		- vidék	- 0265/929	- 0745-606-215
8-16 óra között:	0736-883-110	• Delgaz Grid	- 0265/200-928	koszorúk
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351		- 0800/800 928	és halotyszállítás
• Dora Optics	- 0733-553-976	• Aquaserv:		• Maros megyei RMDSZ
		- hideg víz-csatorna		- 0265/264-442
		- közönségszolgálat		- 0265/262-907

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.**

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

JÓKÍVÁNSÁG

BERNÁD JÓZSEF FERENCNEK
80. születésnapja alkalmából sok boldogságot, egészséget kíván leánya, Ildikó, veje, Csaba, unokája, Zoltán és menyasszonya, Katinka. Szeretünk! (-)

LAKÁS

ELADÓ ház Nyáradremetén, a Fő út mellett. Az iratok rendben. Tel. 0745-422-287, 0265-265-550. (22316-I)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (22251-I)

FAMETSZÉST vállalok. Tel. 0773-998-090. (22388)

HÁZHOZ járó manikűrös, pedikűrös (gyógypedikűr) szolgáltatás géllakk és hagyományos lakk alkalmazásával. Tel. 0749-516-476. (22357-I)

KIÜRÍTÜNK tömbházlakást, garázst, házat, vállalunk festést, bontást és egyéb munkát. Tel. 0770-620-599. (22371-I)

MEGEMLEKEZÉS

*Kit őriz a szívünk, nem hal meg soha,
kit lelkünkben érzünk, nem hagy el soha.
Nem múlik el nap most sem nélküled,
szívünkben ott van a te helyed.*

Fájó szívvel emlékezünk március 12-én a nyárádszeredai id. **SZEREDAI FERENCRE**

halálának 25. évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Bánatos felesége, két fia, két menyee, három unokája. (sz.-)

„S mikor megemlékezel rólam, mindig arccal szemközt fogok veled állani.”

Szomorú szívvel gondolunk március 12-én a szeretett édesanyára és nagymamára,

ADORJÁNI MÁRTÁRA
szül. Berzenczei

halálának 15. évfordulóján.

Örök emlékét őrzi fia, lánya és unokája. (22314-I)

*Az idő múlik, feledni nem lehet,
szívünk őrzi szép emlékedet.*

Fájó szívvel és a hiányérzet örök küzdelmével emlékezünk március 12-én a nyárádgálfalvi születésű

id. **MARTON MIHÁLY**

marosvásárhelyi lakosra halálának 10. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Bánatos felesége, gyermekei és unokája. (22392)

Szünetel a vízszolgáltatás

Az **AQUASERV RT.** felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózatfejlesztési/karbantartási munkálatok miatt **2024. március 13-án 8-16 óra között** (becsült időpont) felfüggesztjük az ivóvíz-szolgáltatást az alábbi övezetekben:

• **Marosvásárhelyen a Segesvári út 31-47. szám, az 1918. December 1. út 289-307. és 242-252. szám alatt;**

• **Koronkán.**

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a csapokból rövid ideig zavaros víz folyik, a vezetékben lévő lerakódás felkavarodása miatt. Javasoljuk, hogy csak háztartási célokra használják a vizet, ameddig ki nem tisztul. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV RT., Marosvásárhely

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

ALKALMAZ

IPARI OPERÁTORT

• Fizetés bruttó 3600 és 6000 RON/hó között a gyakorlattól és végzettségtől függően.

KIEGÉSZÍTÉS

- Étkezési utalvány 40 RON/nap (átlagosan 840 RON/hónap)
- Nyaralási bónusz – a havi alapbérnek megfelelő összeg
- Napi 1 kávé vagy tea
- Szombat, vasárnap, munkaszüneti napokon dupla bér
- Műszaki és éjszakai bér
- Részleges szállítási költség fizetése
- 21 és 32 nap közötti szabadság
- Akár 9600 RON segítség családi eseményekre (születés, halálozás)
- Húsvéti bónusz - 500 RON
- Március 8-i prémium - 300 RON
- Karácsonyi bónusz - 500 RON
- Kiskorú gyermekek karácsonyi prémiuma – 300 RON
- Június 1. prémium kiskorú gyermekek után – 300 RON
- Június 1-i foglalkozások az alkalmazottak gyermekeivel
- Magán egészségbiztosítás
- Könyveskönyvtár előfizetés
- Ingyenes belépés a cég edzőtermébe a Weekend komplexumban
- Képesítő tanfolyamok és a munkavezetői vagy formációs vezetői pozícióba való előrelépés lehetősége

0730 089 265

0787 299 619

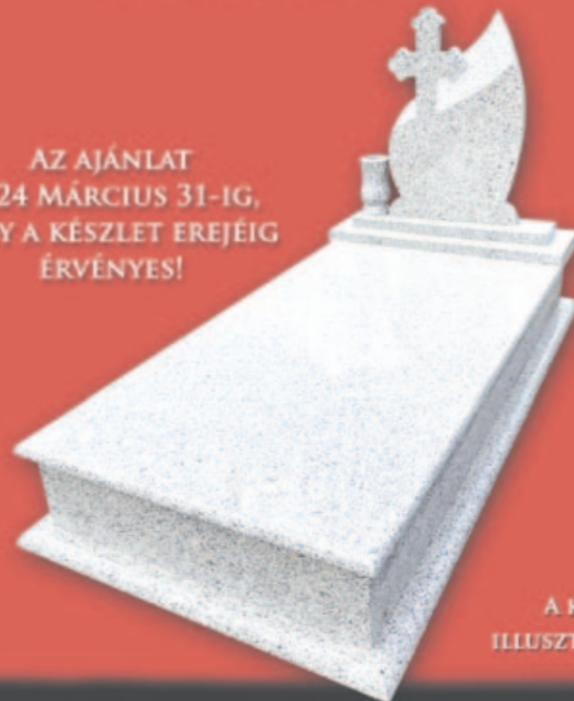
0723 109 466

0787 539 352

recrutare@azomures.com

KÉSZLETEN LÉVŐ SÍREMLÉKEK
MÁR
7 990 RON-TÓL!

AZ AJÁNLAT
2024 MÁRCIUS 31-IG,
VAGY A KÉSZLET EREJÉIG
ÉRVÉNYES!

A KÉP
ILLUSZTRÁCIÓ!

NYÁRÁD TŰ, FŐ ÚT, 446/B
(KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),

TEL: 0265-328663,
0738-795191

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Keresse fel kávézóinkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

A metszés
zsebkönyve

Ewald Gerhardt - Locomandri Ciaba - Vasas Gazda
Gombászok
kézikönyve

Gombászok
kézikönyve

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 18:15-TŐL

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
PaPa
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatér